

INSTA ವಿದ್ಯಮಾನ

ವಾರದ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು

KAS, FDA/SDA/PDO/ GROUP C,
PSI/PC, TEACHER'S EXAMS

ಕನ್ನಡ & English

By- **ನಂದನ್ ಸರ್**

December 3rd Week 2025

- ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್
- ಕಾಡೆಮ್ಮೆ ಕೊಂಬು (ಹಾರ್ನ್) ಮರಿಯಾ ನೃತ್ಯ
- “ಗೊನೋರ್ರಿಹಾ” (Gonorrhoea) ಚಿಕಿತ್ಸೆ
- ಪೊಂಡೂರು ಖಾದಿ
- ಮಹಾಕ್ರೈಮ್‌ಒಎಸ್ ಎಐ (MahaCrimeOS AI)
- ಲೂನಾರ್ ಕ್ರೀಟ್ (Lunarcrete)
- ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಯುನೆಸ್ಕೋದ ಅಮೂರ್ತ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ
- ವಿಶ್ವ ಅಸಮಾನತೆ ವರದಿ, 2026
- ಸೌರ ಬಿರುಗಾಳಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಕೈಜೋಡಿಸಿದ ಆದಿತ್ಯ-L1
- ಜಾಗತಿಕ ಪರಿಸರ ಮುನ್ನೋಟ (Global Environment Outlook)
- ಸ್ವಾಹಿದ್ ದಿವಸ್ (ದಿನ)
- ಏಷ್ಯನ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ADB)
- ಗ್ಲೋ ಕ್ಯಾಸ್ 9 (GlowCas9)
- CITES ಪಕ್ಷಿಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನ (CoP20)
- ಗ್ರೇಟ್ ಬ್ಯಾರಿಯರ್ ರೀಫ್ (ಹವಳದ ದಿಬ್ಬ)
- ಪಶ್ಚಿಮದ ಟ್ರಾಗೋಪನ್ (Western Tragopan)
- 'ಶಾಂತಿ' (SHANTI) ಮಸೂದೆ
- ಭಾರತ-ಓಮನ್ ಮುಕ್ತ ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದ
- ಪ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಿಲಿಕಾ ಉಪಕ್ರಮದಿಂದ ಭಾರತ ಹೊರಕ್ಕೆ
- ಪೀಕ್ ವಿಹಾರ್ ದೇವಾಲಯ

- ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಗರೀಬ್ ಕಲ್ಯಾಣ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ (PMGKP)
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಖಾನಾ ಮಂಡಳಿ
- ಕೋಲ್-ಸೇತು ನೀತಿ (CoalSETU Policy)
- ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿಧಿ (IFAD)
- “ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸನ್‌ಕ್ಯಾಚರ್” (Project Suncatcher)
- ಪೋಶ್ (POSH) ಕಾಯ್ದೆ, 2013
- “ನಾಕೋ ಪರಿಷ್ಕೆ”
- ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಜಲಜನಕ ಇಂಧನ ಕೋಶ ಪ್ರಯಾಣಿಕ ನೌಕೆ
- ಕೆಂಪು ಕಾಲುಳ್ಳ ಡೌಕ್ ಕೋತಿಗಳು (Red-Shanked Douc Monkeys)
- ಸುಬನ್ಸಿರಿ ಕೆಳದಂಡೆಯ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ
- ಮೊದಲ ಸ್ವದೇಶಿ ಮುಳುಗುಗಾರರ (ಡೈವಿಂಗ್) ಬೆಂಬಲ ನೌಕೆ (DSC A20)
- ಚಾಂಪಿಯನ್ಸ್ ಆಫ್ ದಿ ಅರ್ಥ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2025
- ಅರಾವಳಿ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಯ ಗಡಿಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ
- ಜಾಗತಿಕ ಉದ್ದೀಪನಾ ಮದ್ದು ಸೇವನೆ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ: WADA ವರದಿ, 2024
- ಪಾಮಿರ್ ಪರ್ವತಗಳು / ಪಾಮಿರ್-ಕಾರಾಕೋರಂ ಅಸಂಗತೆ
- 'ಡೆಸರ್ಟ್ ಸೈಕ್ಲೋನ್, 2025' ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ
- “ಸೀಹಾಕ್ಸ್ ಸ್ಕ್ವಾಡ್ರನ್” ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್
- ಪರಮ ವೀರ ಚಕ್ರ ಪುರಸ್ಕಾರ

Watch Insta ವಿದ್ಯಮಾನ Video

 INSTA KAS

 080 69 405 206

 www.insightsonindia.com

INSTA ವಿದ್ಯಮಾನ

WEEKLY CURRENT AFFAIRS

DECEMBER 3RD Week 2025

ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ -1/ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತದ ಉಕ್ಕಿನ ಮನುಷ್ಯ ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಅವರ 75ನೇ ಪುಣ್ಯತಿಥಿಯಂದು (15 ಡಿಸೆಂಬರ್ 1950), ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರು ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ನಮನ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ:

- ಜನನ:- ಅಕ್ಟೋಬರ್ 31, 1875
- ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಉಪ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಮತ್ತು ಗೃಹ ಸಚಿವರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದರು.
- ಅವರನ್ನು ಭಾರತದ “ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕೀಕರಣದ ಶಿಲ್ಪಿ” ಮತ್ತು “ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದ ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆಗಳ ಪಿತಾಮಹ” ಅಥವಾ “ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸೇವೆಗಳ ಪಿತಾಮಹ” ಎಂದು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- ಅವರಿಗೆ 1991 ರಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ನಾಗರಿಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಾದ “ಭಾರತ ರತ್ನ”ವನ್ನು ಮರಣೋತ್ತರವಾಗಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು.

ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಗಳು:

- ಖೇಡಾ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, 1917:- ಗುಜರಾತ್‌ನ ಖೇಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಳೀಯ ನಾಯಕರಾಗಿ, ಬ್ರಿಟಿಷರು ವಿಧಿಸಿದ ಅನ್ಯಾಯದ ಭೂ ಕಂದಾಯ ತೆರಿಗೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವಲ್ಲಿ ಪಟೇಲ್ ಅವರು ಮಹತ್ವ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿದರು.
- ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿ, 1920-22:- ಪಟೇಲ್ ಅವರು ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯ ಮೇಲೆ ಗಮನಾರ್ಹ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದರು;

ಸುಮಾರು 300,000 ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಸುಮಾರು 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರು.

- ಬಾರ್ಡೋಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, 1928: ಪಟೇಲರು ಬಾರ್ಡೋಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಕ್ಷಾಮ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿದ ಭೂ ಕಂದಾಯದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನಸಮುದಾಯವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿದರು.
- ಕಾನೂನು ಭಂಗ ಚಳವಳಿ 1930-34: ಬ್ರಿಟಿಷರ ಉಪ್ಪಿನ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯದ ವಿರುದ್ಧದ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯಾದ “ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ” ಅವರು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು.
- ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಿ ಚಳವಳಿ, 1942: ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳು ಮತ್ತು ಮುಷ್ಕರಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿದರು. ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಮತ್ತು ರೋಮಾಂಚಕ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ, ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಲು, ಕಾನೂನು ಭಂಗ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಲು ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಲು ಜನರನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದರು ಹಾಗೂ ಸಂಘಟಿಸಿದರು.

ನಿಮಗಿದು ತಿಳಿದಿದೆಯೇ?

- 2014 ರಿಂದ, ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲ್ ಅವರ ಜನ್ಮದಿನದ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 31 ರಂದು 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಐಕ್ಯತೆ ದಿನ' (ನ್ಯಾಷನಲ್ ಯುನಿಟಿ ಡೇ) ವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ಎತ್ತರದ ಪ್ರತಿಮೆಯಾದ “ಐಕ್ಯತೆ ಪ್ರತಿಮೆ” (ಸ್ವಾಚ್ಛ್ಯ ಆಫ್ ಯೂನಿಟಿ) ಯನ್ನು ಗುಜರಾತ್‌ನ ಕೆವಾಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಅವರ 143 ನೇ ಜನ್ಮದಿನ

ಅಕ್ಟೋಬರ್ 31, 2018 ರಂದು
ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

- ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ನಾಗರಿಕ ಸೇವಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೊದಲ ತಂಡವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ 1947 ರಲ್ಲಿ ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಏಪ್ರಿಲ್ 21 ರಂದು 'ನಾಗರಿಕ ಸೇವಾ ದಿನ'ವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

**ಕಾಡೆಮ್ಮೆ ಕೊಂಬು (ಹಾರ್ನ್) ಮರಿಯಾ ನೃತ್ಯ
(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-1/ಸಂಸ್ಕೃತಿ)**

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭತ್ತೀಸ್‌ಗಢದ ಬಸ್ತಾರ್ ಪ್ರದೇಶದ ಜುಡಿಯಾ ಪಾರಾ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಜಾತ್ರೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ "ಕಾಡೆಮ್ಮೆ ಕೊಂಬು (ಹಾರ್ನ್) ಮರಿಯಾ" ನೃತ್ಯವನ್ನು ಮರಿಯಾ (ಗೋಂಡ್) ಜನಾಂಗದವರು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು.

"ಕಾಡೆಮ್ಮೆ ಕೊಂಬು (ಹಾರ್ನ್) ಮರಿಯಾ" ನೃತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ:

- ನೃತ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವವರು:- ಭತ್ತೀಸ್‌ಗಢದ ಬಸ್ತಾರ್‌ನ ದಂಡಮಿ ಮಾಡಿಯಾ (ಮರಿಯಾ/ಗೌರ್ ಮರಿಯಾ) ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗ.
- ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು:-
 - ಗ್ರಾಮೀಣ ಜಾತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ಮತ್ತು

ಮಹಿಳೆಯರಿಬ್ಬರೂ ಈ ನೃತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ.

- ವಸ್ತ್ರವಿನ್ಯಾಸ:- ಪುರುಷ ನೃತ್ಯಗಾರರು ಬಿದಿರಿನಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಕಾಡೆಮ್ಮೆಯ ಕೊಂಬುಗಳು, ಗರಿಗಳು, ಕವಡೆಗಳು ಮತ್ತು ವರ್ಣರಂಜಿತ ವಸ್ತ್ರದ ಪಟ್ಟಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತಗೊಂಡ ಕಾಡೆಮ್ಮೆಯ ಕೊಂಬಿನ ಆಕಾರದ ಶಿರಸ್ತ್ರಾಣವನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಮಹಿಳೆಯರು ಹಿತ್ತಾಳೆಯ ಶಿರೋಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಭಾರವಾದ ಕಂಠಿಹಾರಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ವಾದ್ಯಗಳು:- ಕತ್ತಿಗೆಗೆ ತೂಗುಹಾಕಿಕೊಂಡ ಮರದ ಡೋಲುಗಳು ಲಯಬದ್ಧವಾದ ತಾಳವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ.
- ಪ್ರದರ್ಶನ:- ಪುರುಷರು ಕಾಡೆಮ್ಮೆಯ ಆಕ್ರಮಣ ಮತ್ತು ಬೇಟೆಯಾಡುವಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಕರಿಸಿದರೆ, ಮಹಿಳೆಯರು ಕೋಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಮತ್ತು ಆಚರಣಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೃತ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- ಈ ನೃತ್ಯವು ಪ್ರಕೃತಿ, ಬೇಟೆ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.
- ವಿಧಿವಿಧಾನದ ಮಂತ್ರಗಳು 'ಬುಧದೇವ್' ಮತ್ತು 'ದಂತೇಶ್ವರಿ ಮಾಯಿ'ಯಂತಹ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತವೆ; ಇದು ಅವರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ನಿರಂತರತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

**"ಗೊನೋರ್ರಿಹಾ" (Gonorrhoea) ಚಿಕಿತ್ಸೆ
(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ- 2/ಆರೋಗ್ಯ)**

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಅಮೆರಿಕದ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಔಷಧ ಆಡಳಿತವು (FDA) ಗೊನೋರ್ರಿಹಾ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ, ಬಾಯಿಯ ಮೂಲಕ ಸೇವಿಸುವ ಎರಡು ಹೊಸ ಔಷಧಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

“ಗೊನೋರಿಹಾ” ಸೋಂಕಿನ ಬಗ್ಗೆ:

- ರೋಗಕಾರಕ:- ಇದು “ನೆಯಿಸ್ಪೇರಿಯಾ ಗೊನೋರಿಹಾ” ಎಂಬ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ, ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದಾದ ಮತ್ತು ಗುಣಪಡಿಸಬಹುದಾದ ಲೈಂಗಿಕವಾಗಿ ಹರಡುವ ಸೋಂಕಾಗಿದೆ.
- ಕಳವಳ:- ಗೊನೋರಿಹಾ ವಿರುದ್ಧ ಅಂಟಿಮೈಕ್ರೋಬಿಯಲ್ ಪ್ರತಿರೋಧವು (ಔಷಧ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ) ಗಂಭೀರ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ.
- ಹರಡುವಿಕೆ:- ಗರ್ಭಿಣಿ ತಾಯಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಮಗುವಿಗೆ ಗೊನೋರಿಹಾ ಹರಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ.
- ರೋಗ ನಿರ್ಣಯ:- ಆಣ್ವಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು, ಗ್ರಾಮ್ ಸ್ಟೇನ್ ಮೈಕ್ರೋಸ್ಕೋಪಿ.

ಪೊಂಡೂರು ಖಾದಿ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ಆರ್ಥಿಕತೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಶ್ರೀಕಾಕುಳಂ ಜಿಲ್ಲೆಯ 'ಪೊಂಡೂರು ಖಾದಿ'ಗೆ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕ (GI) ಟ್ಯಾಗ್ ಮಾನ್ಯತೆ ಲಭಿಸಿದೆ.

“ಪೊಂಡೂರು ಖಾದಿ”ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- 'ಪೊಂಡೂರು ಖಾದಿ'ಯು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಗಿಡ್ಡ ಎಳೆಯ, ಬೆಟ್ಟದ ತಳಿಯ, ಕೀಟ ನಿರೋಧಕ ಹತ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾದ ಕೈಮಗ್ಗದ ಬಟ್ಟೆಯಾಗಿದೆ.

- ಈ ಹತ್ತಿಯು ರಾಸಾಯನಿಕ ಮುಕ್ತ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ; ಆ ಮೂಲಕ ಈ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾದ ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.

ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕ (GI) ಟ್ಯಾಗ್ ಮಾನ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಜಿಐ ಟ್ಯಾಗ್ ಮಾನ್ಯತೆಯು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸ್ಥಳ ಅಥವಾ ಮೂಲಗಳಿಗೆ (ಒಂದು ಪ್ರದೇಶ, ಪಟ್ಟಣ ಅಥವಾ ದೇಶ) ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವ ಹೆಸರು ಅಥವಾ ಚಿಹ್ನೆಯಾಗಿದೆ.
- ವಿಶಿಷ್ಟ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ:- ಜಿಐ ಟ್ಯಾಗ್ ಅನ್ನು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಭೌಗೋಳಿಕ ಮೂಲದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿಯೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.
- ಮದ್ಯ (ವೈನ್) ಮತ್ತು ಮದ್ಯಪಾನೀಯಗಳು, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥ, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ, ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಜಿಐ ಟ್ಯಾಗ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.
- ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಬಂಧಿತ ಅಂಶಗಳ (TRIPS):- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಜಿಐ ಟ್ಯಾಗ್ ಅನ್ನು ವಿಶ್ವ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ (WTO) “ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಬಂಧಿತ ಅಂಶಗಳ” (TRIPS) ಒಪ್ಪಂದದ ಮೂಲಕ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸರಕುಗಳ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳ (ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1999:- ಭಾರತದಲ್ಲಿ, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2003 ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ 'ಸರಕುಗಳ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳ (ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1999' ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳ ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಡಾರ್ಜಿಲಿಂಗ್ ಚಹಾ:- ಇದು 2004-05 ರಲ್ಲಿ ಜಿಐ ಟ್ಯಾಗ್ ಪಡೆದ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿದೆ.

ಮಹಾಕ್ರೈಮ್‌ಒಎಸ್ ಎಐ (MahaCrimeOS AI)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ -2/ಆಡಳಿತ; ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಮೈಕ್ರೋಸಾಫ್ಟ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸತ್ಯ ನಾದೆಲ್ಲಾ ಅವರು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಪೊಲೀಸರಿಗಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾದ ಎಐ-ಚಾಲಿತ ತನಿಖಾ ವೇದಿಕೆಯಾದ 'ಮಹಾಕ್ರೈಮ್‌ಒಎಸ್ ಎಐ' ಅನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿದರು.

“ಮಹಾಕ್ರೈಮ್ ಒಎಸ್ ಎಐ” ನ ಬಗ್ಗೆ:

- ಜಂಟಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ:- ಮೈಕ್ರೋಸಾಫ್ಟ್ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಅದರ ವಿಶೇಷ 'ಎಐ ಪೊಲೀಸಿಂಗ್' ಉಪಕ್ರಮವಾದ 'ಮಾರ್ವೆಲ್' (MARVEL - ವರ್ಧಿತ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗಾಗಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಣ್ಗಾವಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ) ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಇದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿವೆ.

ಪ್ರಮುಖ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ:

- ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಾತಿ/ರಚಿಸಲು:- ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ತ್ವರಿತವಾಗಿ 'ಡಿಜಿಟಲ್ ಪ್ರಕರಣದ ಕಡತಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ; ತನ್ಮೂಲಕ ಮಾನವ ಶ್ರಮವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಬಹು-ಮಾದರಿ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆ/ಹೊರತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ:- ಇದು ಪಿಡಿಎಫ್‌ಗಳು, ಧ್ವನಿಯ ಕಡತಗಳು, ಕೈಬರಹದ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ಅಥವಾ ಚಿತ್ರಗಳಂತಹ ವಿವಿಧ ಸ್ವರೂಪಗಳಲ್ಲಿನ ದೂರುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬಲ್ಲದು ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿತ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯಬಲ್ಲದು.
- ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI)-ಚಾಲಿತ ತನಿಖೆ:- ಎಐ-ಆಧಾರಿತ 'ರಿಟ್ರೀವಲ್-ಆಗ್ಮೆಂಟೆಡ್ ಜನರೇಷನ್' (RAG) ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸುವ ಮೂಲಕ, ಸಂಬಂಧಿತ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಪರ್ಕಿಸಲು ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಇದು ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

- ಕಾನೂನು ನೆರವು:- ಇದು ಭಾರತದ ಅಪರಾಧ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ಸಂದರ್ಭೋಚಿತ ಕಾನೂನು ನೆರವು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ; ಈ ಮೂಲಕ ಕಾನೂನು ಅನುಸರಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಲೂನಾರ್ ಕ್ರೀಟ್ (Lunarcrete)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ -3/ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಚಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ಸುಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕ ವಸತಿ ತಾಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಚಂದ್ರನ ಮೇಲ್ಮೈ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುವ 'ಲೂನಾರ್ ಕ್ರೀಟ್' ಎಂಬ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಅನ್ನು ಸಂಶೋಧಕರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

'ಲೂನಾರ್ ಕ್ರೀಟ್' ನ ಬಗ್ಗೆ:

- 'ಲೂನಾರ್ ಕ್ರೀಟ್' ಎಂಬುದು 'ಚಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ತಯಾರಿಸಲಾದ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್' ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪದವಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಭೂಮಿಯ ಮರಳು ಮತ್ತು ಜಲ್ಲಿಕಲ್ಲುಗಳ ಬದಲಿಗೆ, ಚಂದ್ರನ ಮಣ್ಣು (ರೆಗೊಲಿತ್) ನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ತಯಾರಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾದ ನಿರ್ಮಾಣದ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ.
- ಉದ್ದೇಶ: ಭೂಮಿಯಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದೆಯೇ, ಚಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ವಸತಿ ತಾಣಗಳು, ಲ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಪ್ಯಾಡ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಮೂಲಕ, ಇದು 'ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಬಳಕೆ'ಗೆ (ISRU) ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಯುನೆಸ್ಕೋದ ಅಮೂರ್ತ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ

ಪರಂಪರೆಯ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ -1/ಸಂಸ್ಕೃತಿ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಯುನೆಸ್ಕೋದ ಅಂತರ-ಸರ್ಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ 20ನೇ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ, ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು

ಯುನೆಸ್ಕೋದ 'ಮಾನವೀಯತೆಯ ಅಮೂರ್ತ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಪಟ್ಟಿ'ಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ಅಮೂರ್ತ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಯುನೆಸ್ಕೋ ಅಂತರ-ಸರ್ಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ 20ನೇ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು (2025), ಭಾರತವು ನವದೆಹಲಿಯ ಕೆಂಪು ಕೋಟೆ ಸಂಕೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆಯೋಜಿಸಿತ್ತು.

ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬದ ಬಗ್ಗೆ:

- ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು "ದೀಪಾವಳಿ" ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ತಿಕ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯಂದು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ; ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಅಥವಾ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.
- ಇದರ ಆಚರಣೆಯ ನಂತರ ನರಕ ಚತುರ್ದಶಿಯೂ ಬರುತ್ತದೆ.
- ದೀಪಾವಳಿಯ ಮೂರನೇ ದಿನ ಹಬ್ಬದ ಪ್ರಮುಖ ದಿನವಾಗಿದ್ದು, ಅಂದು ಪವಿತ್ರ ಲಕ್ಷ್ಮಿ-ಗಣೇಶ ಪೂಜೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬದ ಜನಪ್ರಿಯ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆಗಳು:

- ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ:- ದೀಪಾವಳಿಯು 14 ವರ್ಷಗಳ ವನವಾಸದ ನಂತರ ಶ್ರೀರಾಮ, ಸೀತೆ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಮರಳಿದ ಮತ್ತು ರಾವಣನ ಮೇಲೆ ಅವರು ಸಾಧಿಸಿದ ವಿಜಯದ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ; ದೀಪಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚುವ ಮೂಲಕ ಅವರ ಹಾದಿಯನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಿ ಇದನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ:- ಪಾಂಡವರು ತಮ್ಮ ವನವಾಸದ ನಂತರ ಮರಳಿದ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆ.
- ನರಕ ಚತುರ್ದಶಿ:- ದುಷ್ಟಶಕ್ತಿಯ ಅಂತ್ಯದ ಸಂಕೇತವಾಗಿ, ನರಕಾಸುರನ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸಾಧಿಸಿದ ವಿಜಯವನ್ನು ಇದು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಭಗವಾನ್ ಮಹಾವೀರನ ನಿರ್ವಾಣ:- 24ನೇ ತೀರ್ಥಂಕರರಾದ ಭಗವಾನ್ ಮಹಾವೀರನು ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬದಂದು ಪಾವಾಪುರಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಾಣ ಹೊಂದಿದನು. ಜೈನ ಧರ್ಮದ ಭಕ್ತರು ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು 'ನಿರ್ವಾಣ ದಿನ'ವನ್ನಾಗಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ.

- ಬಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಪುನರಾಗಮನ:- ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ, ದೀಪಾವಳಿಯು ಬಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಭೇಟಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ; ಇದು ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಔದಾರ್ಯವನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತದೆ.
- ಕಾಳಿ ಪೂಜೆ:- ಬಂಗಾಳ, ಒಡಿಶಾ ಮತ್ತು ಅಸ್ಸಾಂನಲ್ಲಿ, ದೀಪಾವಳಿಯು ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಶಕ್ತಿಗಾಗಿ ಕಾಳಿ ದೇವಿಯ ಆರಾಧನೆಯೊಂದಿಗೆ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.
- ಲಕ್ಷ್ಮಿ ದೇವಿಯ ಅವತರಣ:- ಐಶ್ವರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧಿಯ ಸಂಕೇತ.

ಯುನೆಸ್ಕೋದ ಅಮೂರ್ತ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆ ತಾಣಗಳ ಕುರಿತು:

ಯುನೆಸ್ಕೋ "ಅಮೂರ್ತ" ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತದೆ:

- ಒಂದು ಪೀಳಿಗೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಹರಿದುಬಂದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು.
- ತಮ್ಮ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ವಿಕಸನಗೊಂಡ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು.
- ನಮಗೆ ಅಸ್ಮಿತೆ ಮತ್ತು ನಿರಂತರತೆಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿರುವ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು.

ಯುನೆಸ್ಕೋದ ಅಧಿಕೃತ ದಾಖಲೆಯನ್ವಯ, 'ಅಮೂರ್ತ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆ'ಯು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ: "ಮೌಖಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು, ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳು, ಹಬ್ಬದ ಸಂದರ್ಭಗಳು, ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳು ಅಥವಾ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕೌಶಲಗಳು."

ಯುನೆಸ್ಕೋ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಭಾರತದ 16 ಅಮೂರ್ತ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಗಳು:

1. ದೀಪಾವಳಿ (2025)
2. ಗುಜರಾತಿನ ಗರ್ಬಾ (2023)
3. ಕೋಲ್ಕತ್ತಾದ ದುರ್ಗಾ ಪೂಜೆ (2021)
4. ಕುಂಭ ಮೇಳ (2017)

5. ನವರೋಜ್ (2016)
6. ಯೋಗ (2016)
7. ಪಂಜಾಬ್‌ನ ಜಂಡಿಯಾಲ ಗುರುವಿನ 'ತಾಥೇರ'ರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಿತ್ತಾಳೆ ಮತ್ತು ತಾಮ್ರದ ಪಾತ್ರೆ ತಯಾರಿಕೆ ಕಲೆ (2014)
8. ಮಣಿಪುರದ ಸಂಕೀರ್ತನೆ (2013)
9. ಲಡಾಖ್‌ನ ಬೌದ್ಧ ಮಂತ್ರ ಪಠಣ: ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಹಿಮಾಲಯದಾಚೆಗಿನ ಲಡಾಖ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರ ಬೌದ್ಧ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪಠಣ (2012)
10. ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ಛೌ ನೃತ್ಯ (2010)
11. ರಾಜಸ್ಥಾನದ "ಕಾಲ್ಬೆಲಿಯಾ" ಜಾನಪದ ಹಾಡುಗಳು ಮತ್ತು ನೃತ್ಯಗಳು (2010)
12. ಕೇರಳದ ಮುಡಿಯೆಟ್ಟು, ಧಾರ್ಮಿಕ ರಂಗಭೂಮಿ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯ ನಾಟಕ (2010)
13. ಗರ್ವಾಲ್ ಹಿಮಾಲಯದ ರಮ್ಯಾನ್, ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಬ್ಬ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ರಂಗಭೂಮಿ (2009)
14. ಕೇರಳದ ಕೂಡಿಯೆಟ್ಟಂ, ಸಂಸ್ಕೃತ ರಂಗಭೂಮಿ (2008)
15. ವೇದ ಮಂತ್ರ ಪಠಣ ಸಂಪ್ರದಾಯ (2008)
16. ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ರಾಮಲೀಲಾ, ರಾಮಾಯಣದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನ (2008)

ವಿಶ್ವ ಅಸಮಾನತೆ ವರದಿ, 2026

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ- 2/ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯಗಳು; ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ- 3/ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಬೆಳವಣಿಗೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- 'ವಿಶ್ವ ಅಸಮಾನತೆ ಲ್ಯಾಬ್', ವಿಶ್ವ ಅಸಮಾನತೆ ವರದಿಯ 3ನೇ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ವಿಶ್ವ ಅಸಮಾನತೆ ವರದಿ, 2026 ರ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- ಸಂಪತ್ತಿನ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ:- ಜಾಗತಿಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೀಮಂತ 10% ಜನರು, ವಿಶ್ವದ ಒಟ್ಟು ಸಂಪತ್ತಿನ ಸರಿಸುಮಾರು 75% ರಷ್ಟು ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

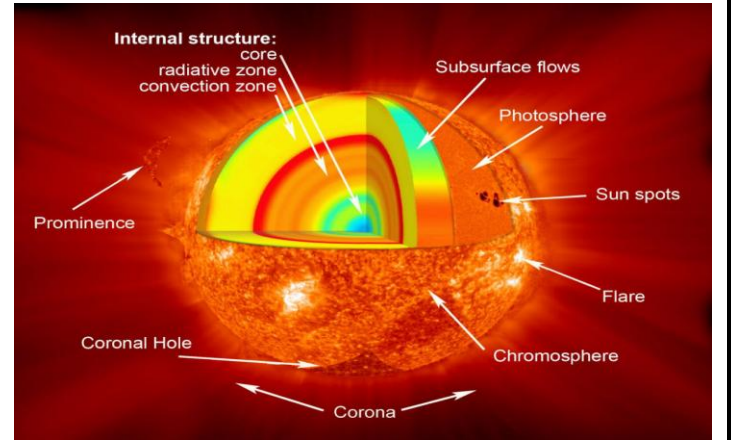
ಭಾರತದ ಕುರಿತ ವರದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅತೀ ದೊಡ್ಡ ಆರ್ಥಿಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ಭಾರತವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಆದಾಯ:- ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಗಳಿಸುವ ಅಗ್ರ 10% ರಷ್ಟು ಜನರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದ 58% ರಷ್ಟನ್ನು ತಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಕೆಳಸ್ತರದ 50% ಜನರು ಕೇವಲ 15% ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ಸಂಪತ್ತು:- ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಸಂಪತ್ತಿನ ಪೈಕಿ ಸುಮಾರು 65% ರಷ್ಟು ಪಾಲನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೀಮಂತ 10% ಜನರು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ; ಕೇವಲ ಅಗ್ರ 1% ರಷ್ಟು ಜನರು ಸುಮಾರು 40% ರಷ್ಟು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.
- ಲಿಂಗ:- ಮಹಿಳಾ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದು, 15.7% ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿದೆ.

ಸೌರ ಬಿರುಗಾಳಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ

ಕೈಜೋಡಿಸಿದ ಆದಿತ್ಯ-L1

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ -3/ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ :

- ಭಾರತದ ಸೌರ ವೀಕ್ಷಣಾಲಯವಾದ ಆದಿತ್ಯ-L1, ಮೇ 2024ರಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ "ಗ್ಯಾನನ್‌ನ ಸ್ಟಾರ್ಮ್ (Gannon's storm)" ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಸೌರ ಬಿರುಗಾಳಿಯ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿದೆ.

- ಈ ಬಿರುಗಾಳಿ ಸೂರ್ಯನಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ “ಕೊರೋನಲ್ ಮಾಸ್ ಇಜೆಕ್ಷನ್‌ಗಳು” (Coronal Mass Ejections - CMEs) ಎನ್ನುವ ದೈತ್ಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಸ್ಫೋಟಗಳ ಸರಣಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

‘ಸೌರ ಬಿರುಗಾಳಿ’ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸೌರ ಬಿರುಗಾಳಿಯು ಸೂರ್ಯನ ಮೇಲೆ ಸಂಭವಿಸುವ ‘ಕೊರೋನಲ್ ಮಾಸ್ ಇಜೆಕ್ಷನ್‌ಗಳು’ (CMEs) ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ದೈತ್ಯ ಸ್ಫೋಟಗಳ ಸರಣಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.
- ಒಂದು ಕೊರೋನಲ್ ಮಾಸ್ ಇಜೆಕ್ಷನ್ ಎಂದರೆ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶಕ್ಕೆ ಉಗುಳಲ್ಪಡುವ ಬಿಸಿಯಾದ ಅನಿಲ ಮತ್ತು ಕಾಂತೀಯ ಶಕ್ತಿಯ ಬೃಹತ್ ಗುಳ್ಳೆಯಾಗಿದೆ.
- ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿರುವ ಪರಿಣಾಮ:- ಈ ಗುಳ್ಳೆಗಳು ಭೂಮಿಗೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿದಾಗ, ಇವು ಭೂಮಿಯ ಕಾಂತೀಯ ಕವಚವನ್ನು ಅಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಉಪಗ್ರಹ, ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಜಿಪಿಎಸ್ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಜಾಲಗಳಿಗೆ ಗಂಭೀರ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗಬಹುದು.

ಆದಿತ್ಯ-L1 ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ವಿಶಿಷ್ಟತೆ: ಆದಿತ್ಯ-L1 ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಆಧಾರಿತ ವೀಕ್ಷಣಾಲಯವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು PSLV-C57 ರಾಕೆಟ್ ಮೂಲಕ ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಈ ಸೌರ ಯೋಜನೆಯು ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನೌಕೆಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಸೂರ್ಯನ ಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಬದಲಿಗೆ, ಗ್ರಹಣದ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ತಡೆರಹಿತವಾಗಿ ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಹ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ವೀಕ್ಷಣಾಲಯವನ್ನು ಇದು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ.
- ಭೂಮಿ-ಸೂರ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ, ಭೂಮಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು 1.5 ಮಿಲಿಯನ್ ಕಿ.ಮೀ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ‘ಲ್ಯಾಗ್ರೇಂಜ್ ಬಿಂದು 1’ರ (L1) ಸುತ್ತಲಿನ ಹ್ಯಾಲೋ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನೌಕೆಯನ್ನು ಇರಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ಈ ಯೋಜನೆಯು ಸೂರ್ಯನ ಮೇಲ್ಮೈ ವಾತಾವರಣದ (ವರ್ಣಗೋಳ ಮತ್ತು ಕೋನಾ) ಚಲನಶೀಲತೆಯ ಅಧ್ಯಯನದ ಮೇಲೆ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಹವಾಮಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಸೌರ ಮಾರುತದ ಮೂಲ, ಸಂಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಚಲನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ.

ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಗಳು:

- 2018 ರಲ್ಲಿ ಉಡಾವಣೆಯಾದ ನಾಸಾದ (NASA) ‘ಪಾರ್ಕರ್ ಸೋಲಾರ್ ಪ್ರೋಬ್’ ಈಗಾಗಲೇ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿದೆ - ಆದರೆ ಅದು ಸೂರ್ಯನಿಂದಾಚೆಗೆ ಹೋಗುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ..
- ಸೂರ್ಯನ ಮೇಲ್ಮೈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ನಾಸಾ ಮತ್ತು ಅಂದಿನ ಪಶ್ಚಿಮ ಜರ್ಮನಿಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಜಂಟಿ ಯೋಜನೆಯಾದ ‘ಹೆಲಿಯೋಸ್ 2’ ಸೌರ ಪ್ರೋಬ್ ಅನ್ನು 1976 ರಲ್ಲಿ ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಜಾಗತಿಕ ಪರಿಸರ ಮುನ್ನೋಟ (Global Environment Outlook)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ ಪರಿಸರ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಕೀನ್ಯಾದ ನೈರೋಬಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪರಿಸರ ಸಭೆಯ 7ನೇ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ, ‘ಜಾಗತಿಕ ಪರಿಸರ ಮುನ್ನೋಟ, 7ನೇ ಆವೃತ್ತಿ: ಎ ಫ್ಯೂಚರ್ ವೀ ಚೂಸ್/ನಾವು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಭವಿಷ್ಯ (GEO-7) ದ ವರದಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಜಾಗತಿಕ ಪರಿಸರ ಮುನ್ನೋಟ (GEO) ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಪ್ರಕಟಿಸಿದವರು:- ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪರಿಸರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (UNEP).

- ಉದ್ದೇಶ:- ಭೂಗ್ರಹದ ಪರಿಸರ ಆರೋಗ್ಯದ ಕುರಿತು ಸಮಗ್ರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ಮಹತ್ವ:- ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೆಡೆಗಿನ ಜಾಗತಿಕ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲು, ದತ್ತಾಂಶ-ಆಧಾರಿತ ಒಳನೋಟಗಳು ಮತ್ತು ನೀತಿ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ನೀತಿಯ ನಡುವಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.
- ಇತ್ತೀಚಿನ ಆವೃತ್ತಿ: ಡಿಸೆಂಬರ್ 2025 ರಲ್ಲಿ, "ಎ ಫ್ಯೂಚರ್ ವೀ ಚೂಸ್" (ನಾವು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಭವಿಷ್ಯ) ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಡಿ GEO ನ 7ನೇ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

2025 ರ GEO-7 ವರದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಹಂತಗಳು: ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನ ಏರಿಕೆಯು ವೇಗಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ; ವಿಶ್ವವು ಈಗಾಗಲೇ ಸರಿಸುಮಾರು 1.3°C ನಷ್ಟು ತಾಪಮಾನ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಡಿದೆ.
- ಮಾಲಿನ್ಯ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ: ವಾಯು, ಜಲ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಮಾಲಿನ್ಯವು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು 90 ಲಕ್ಷ ಸಾವುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೇವಲ ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯವೊಂದೇ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಅಕಾಲಿಕ ಮರಣಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ನಷ್ಟ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯ ಅವನತಿ: ಸುಮಾರು 10 ಲಕ್ಷ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿವೆ ಮತ್ತು 20-40% ರಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಅವನತಿ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಇದು 3 ಬಿಲಿಯನ್‌ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತಿದೆ.

ಸ್ವಾಹಿಡ್ ದಿವಸ್ (ದಿನ)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ -1/ಇತಿಹಾಸ; ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-2/ಆಡಳಿತ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರು 'ಸ್ವಾಹಿಡ್ ದಿವಸ್' ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಅಸ್ಸಾಂ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

"ಸ್ವಾಹಿಡ್ ದಿನದ" ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಡಿಸೆಂಬರ್ 10 ರಂದು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಉದ್ದೇಶ:- ಅಸ್ಸಾಂ ಚಳವಳಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ನೆನಪಿಸಿ ಗೌರವಿಸುವುದು.

ಅಸ್ಸಾಂ ಚಳವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಅಕ್ರಮ ಒಳನುಸುಳುವಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ, 1979 ರಲ್ಲಿ ಅಸ್ಸಾಂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಒಕ್ಕೂಟ ಮತ್ತು ಆಲ್ ಅಸ್ಸಾಂ ಗಣ ಸಂಗ್ರಾಮ ಪರಿಷತ್ ಆರಂಭಿಸಿದ ಸಾಮೂಹಿಕ ಆಂದೋಲನವಾಗಿದೆ.
- ಈ ಚಳವಳಿಯು 1985 ರಲ್ಲಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಅಸ್ಸಾಂ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕುವುದರೊಂದಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.
- ಈ ಒಪ್ಪಂದವು ಅಕ್ರಮ ವಿದೇಶೀಯರ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಗಡಿಪಾರು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ; ಜೊತೆಗೆ ಅಸ್ಸಾಮಿ ಅಸ್ಮಿತೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ, ಶಾಸನಬದ್ಧ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಏಷ್ಯನ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ADB)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ -3/ ಆರ್ಥಿಕತೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

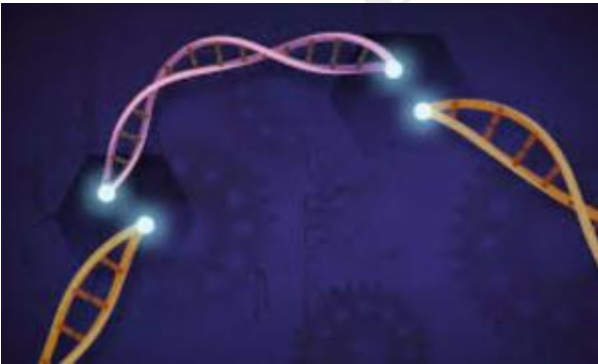
- ಏಷ್ಯನ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ADB), 2026ನೇ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದ (FY26) ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮುನ್ನೋಟವನ್ನು ಶೇ. 6.5 ರಿಂದ ಶೇ. 7.2 ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ.

'ಏಷ್ಯನ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್' ನ ಬಗ್ಗೆ:

- ಏಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಪೆಸಿಫಿಕ್ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, 1966 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಿದೆ.
- ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿ:- ಫಿಲಿಪೈನ್ಸ್‌ನ ಮನಿಲಾದಲ್ಲಿರುವ 'ಮಂಡಲಯಾಂಗ್‌ನಲ್ಲಿದೆ.
- ಸದಸ್ಯತ್ವ:- ಪ್ರಾದೇಶಿಕ (ಏಷ್ಯಾ-ಪೆಸಿಫಿಕ್) ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕೇತರ ದೇಶಗಳೆರಡನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ; ಏಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಪೆಸಿಫಿಕ್‌ಗಾಗಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಯೋಗ (UNESCAP) ದ ಸುಮಾರು ಮೂರನೇ ಎರಡರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದಾನಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿವೆ.
- ಭಾರತವು 1966 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಕ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಏಷ್ಯನ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡಿತು.
- ಪ್ರಮುಖ ಷೇರುದಾರರು:- ಜಪಾನ್ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕ (ತಲಾ 15.6%) ಸೇರಿವೆ; ನಂತರದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಚೀನಾ (6.4%), ಭಾರತ (6.3%) ಮತ್ತು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ (5.8%) ಇವೆ. ಈ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕೇತರ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಗಳೆರಡನ್ನೂ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ.

ಗ್ಲೋ ಕ್ಯಾಸ್ 9 (GlowCas9)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ -3/ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಡಿಎನ್‌ಎ ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವಾಗ ಬೆಳಕನ್ನು ಹೊರಸೂಸುವ, ಹೊಸದಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ 'ಕ್ರಿಸ್ಪರ್ ಕ್ಯಾಸ್ 9'

(CRISPR Cas9) ಕಿಣ್ವದ ಒಂದು ರೂಪಾಂತರವೇ 'ಗ್ಲೋ ಕ್ಯಾಸ್ 9' ಆಗಿದೆ.

ಗ್ಲೋಕ್ಯಾಸ್‌9 ನ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು ಕೋಲ್ಡ್‌ಲೈಟ್ ಬೋನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾದ, ಸ್ವಯಂ-ಬೆಳಗುವ ಅಥವಾ 'ಜೈವಿಕ ದೀಪ್ತಿ' ಹೊಂದಿರುವ 'ಕ್ರಿಸ್ಪರ್ ಕ್ಯಾಸ್‌9' ಆಗಿದೆ.
- ಆಳ ಸಮುದ್ರದ ಸಿಗಡಿ ಪ್ರೋಟೀನ್‌ಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಲಾದ 'ವಿಭಜಿತ ನ್ಯಾನೊ-ಲೂಸಿಫೇರೇಸ್' ಕಿಣ್ವದೊಂದಿಗೆ ಕ್ಯಾಸ್‌9 ಅನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಜೀನ್ ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ (ಎಡಿಟಿಂಗ್) ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಜೀವಿಯೊಂದರ ಜೀನೋಮ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅನುವಂಶಿಕ ವಸ್ತುವನ್ನು ಸೇರಿಸಲು, ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಅಥವಾ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವಾಗಿದೆ; ಈ ಮೂಲಕ ಆ ಜೀವಿಯ ಡಿಎನ್‌ಎ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಿಸ್ಪರ್ ಕ್ಯಾಸ್‌9 ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ರೂಪ:- CRISPR- ಕ್ಲಸ್ಟರ್ಡ್ ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇನ್ಡ್ ಶಾರ್ಟ್ ಪ್ಯಾಲಿಂಡ್ರೋಮಿಕ್ ರಿಪೀಟ್ಸ್.
- ಮಹತ್ವ:- CRISPR ಎಂಬ ಜೀನ್ ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ತಂತ್ರದ ಬಳಕೆಯೊಂದಿಗೆ, ಸಂಶೋಧಕರು ಜೀವಿಗಳ ಡಿಎನ್‌ಎ ಅನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಬಹುದು.
- ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ:- ಕ್ಯಾಸ್ 9 ಎಂಬ ಕಿಣ್ವವು 'ಅಣ್ಣಿಕ ಕತ್ತರಿ'ಯಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಡಿಎನ್‌ಎ ಅನುಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನಿಖರವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾದ ಆರ್‌ಎನ್‌ಎ ಅಣುಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತವೆ.
- ಜಿಇ (ಜೀನೋಮ್ ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ):- ಇದು ಯಾವುದೇ ಬಾಹ್ಯ (ಅನ್ಯ) ಜೀನ್‌ಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸದೆಯೇ, ಜೀವಿಯೊಂದರ

ಜೀನೋಮ್‌ನೊಳಗಿನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಜೀನ್‌ಗಳ ನಿಖರವಾದ ಮಾಪಾಡನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ; ಇದು ಉದ್ದೇಶಿತ ಅನುವಂಶಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

- ಜೀವ (ತಳಿಯವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ/ಕುಲಾಂತರಿ):- ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಅಥವಾ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಲು, ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಜೀವಿಗಳಿಂದ ಅನ್ಯ ಜೀನ್‌ಗಳನ್ನು ಜೀವಿಯೊಂದರ ಜೀನೋಮ್‌ಗೆ ಸೇರಿಸುವುದನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ನಿಯಂತ್ರಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು:

- ಜಿಇಎಸಿ (GEAC- ಅನುವಂಶಿಕ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಮಿತಿ): ಇದು ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಿಯಂತ್ರಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಕುಲಾಂತರಿ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಅನುಮೋದಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಜಿಇಎಸಿ ಹೊಂದಿದೆ.
- ಜೈವಿಕ ಸುರಕ್ಷತೆಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ (CPB): ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಸಮಾವೇಶದ (CBD) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಜೀವವೈವಿಧ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದಾದ ಕುಲಾಂತರಿ ಜೀವಿಗಳ ಸುರಕ್ಷಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಇದು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

CITES ಪಕ್ಷಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನ (CoP20)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ -3/ ಪರಿಸರ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- “ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯವರ್ಗಗಳ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಮಾವೇಶದ” (CITES) ಪಕ್ಷಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದ 20ನೇ ಸಭೆಯು (CoP20) ಉಜ್ಜೇಕಿಸ್ತಾನದ ಸಮರ್ಕಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಿತು. ಇದು ಈ ಸಮಾವೇಶದ 50ನೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

CITES ನ ಬಗ್ಗೆ:

- ಪೂರ್ಣ ರೂಪ:- CITES- ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯವರ್ಗಗಳ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಮಾವೇಶ.
- 1963 ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಒಕ್ಕೂಟ (IUCN) ದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ CITES ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಯಿತು.
- ಸ್ಥಾಪನೆ:- ಇದು 1975 ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು ಮತ್ತು 183 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿ:- ಜಿನೀವಾ (ಸ್ವಿಟ್ಜರ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್).
- ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ:- ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯು ತನ್ನ 'ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪರಿಸರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ' (UNEP) ವಿಭಾಗದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- CITES ಒಪ್ಪಂದವು ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ (ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ) ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನುಗಳ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

CITES ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಅನುಬಂಧಗಳು:

- ಅನುಬಂಧ 1:- ಇದು ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಬಹುದಾದ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಅನುಬಂಧ 2:- ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಅವುಗಳ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಈ ಪಟ್ಟಿ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ (ಅವುಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗದಂತೆ ತಡೆಯಲು).
- ಅನುಬಂಧ 3:- ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರಭೇದಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಇತರೆ CITES ಪಕ್ಷಗಳ (ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ) ನೆರವು ಕೋರಲಾಗಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಗ್ರೇಟ್ ಬ್ಯಾರಿಯರ್ ರೀಫ್ (ಹವಳದ ದಿಬ್ಬ)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ -3/ ಪರಿಸರ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ತೀವ್ರ ತಾಪಮಾನದ ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ಅಪರೂಪದ ಹವಳದ ಕಾಯಿಲೆಯ ಸಂಯೋಜನೆಯು ಗ್ರೇಟ್ ಬ್ಯಾರಿಯರ್ ರೀಫ್‌ನ ಒಂದು ತಾಣದಲ್ಲಿ 75% ರಷ್ಟು 'ಗೊನಿಯೊಪೊರಾ' ಹವಳದ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಿದೆ.

ಹವಳದ ದಿಬ್ಬಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ಹವಳದ ದಿಬ್ಬಗಳು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಅತ್ಯಂತ ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ. ರಚನೆ ಮತ್ತು ಸಹಜೀವನದ ಸಂಬಂಧ - (ಕೋರಲ್ ಪಾಲಿಪ್ಸ್ + ಝೂಕ್ಯಾಂಥಲೆ).
- ಹವಳದ ದಿಬ್ಬಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಕಾರಣವಾಗುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಾದ 'ಕೋರಲ್ ಪಾಲಿಪ್ಸ್', ತಮ್ಮ ಅಂಗಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ 'ಝೂಕ್ಯಾಂಥಲೆ' ಎಂಬ ದ್ಯುತಿಸಂಶ್ಲೇಷಕ ಪಾಚಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹಜೀವನದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಾಗ ಇವು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.
- ರಚನೆ:- ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಈಜುವ ಹವಳದ ಲಾರ್ವಾಗಳು, ದ್ವೀಪಗಳು ಅಥವಾ ಖಂಡಗಳ ಅಂಚುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮುಳುಗಿದ ಬಂಡೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಇತರ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಮೇಲ್ಮೈಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಾಗ ಹವಳದ ದಿಬ್ಬಗಳು ರಚನೆಯಾಗಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ.
- ಹವಳವು ಪಾಚಿಗೆ ಸಂರಕ್ಷಿತ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಮತ್ತು ದ್ಯುತಿಸಂಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಂಯುಕ್ತಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದರ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ, ಪಾಚಿಯು ಹವಳಗಳ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುವ ಕಾರ್ಬೋಹೈಡ್ರೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಆಮ್ಲಜನಕವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೊರಹಾಕಲು ಸಹ ಪಾಚಿಯು ಹವಳಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಹವಳದ ದಿಬ್ಬಗಳ ರಚನೆಗೆ ಅನುಕೂಲಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು:

- ಕನಿಷ್ಠ 20 ಡಿಗ್ರಿ ತಾಪಮಾನವಿರುವ ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಸಾಗರಗಳು (30 ಡಿಗ್ರಿ ಉತ್ತರ ಮತ್ತು 25 ಡಿಗ್ರಿ ದಕ್ಷಿಣ ಅಕ್ಷಾಂಶಗಳು).
- ಹೂಳು ರಹಿತವಾದ ಸಾಗರದ ನೀರು.
- ಸ್ವಚ್ಛ ಹಾಗೂ ಪಾರದರ್ಶಕ ಸಾಗರಗಳ ನೀರಿನ ಭಾಗಗಳು (ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕು ಬೀಳುವಂತಿರಬೇಕು).
- ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಲವಣಾಂಶವಿರುವ ಸಾಗರದ ನೀರು.

ಹವಳದ ದಿಬ್ಬಗಳ ರಚನೆಯ ವಿಧಗಳು:

- ಅಂಚಿನ ದಿಬ್ಬಗಳು:- ಇವು ಅತ್ಯಂತ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿವೆ; ಇವು ತೀರದಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಸಮುದ್ರದ ಕಡೆಗೆ ಚಾಚಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ತೀರದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ದ್ವೀಪಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಗಡಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತವೆ.
- ತಡೆಗೋಡೆ ದಿಬ್ಬಗಳು:- ಇವು ತೀರದ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದೂರದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಇವು ತೆರೆದ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಳವಾದ ನೀರಿನ ಲಗೂನ್‌ನಿಂದ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ಭೂಭಾಗದಿಂದ ಬೇರ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ.
- ಹವಳದ ದ್ವೀಪ (ಅಟಾಲ್): ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ದ್ವೀಪದ ಸುತ್ತಲೂ ರೂಪುಗೊಂಡ ಅಂಚಿನ ದಿಬ್ಬವು ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಕುಸಿದಾಗ, ಹವಳವು ಮೇಲ್ಮುಖವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ, ಒಂದು ಹವಳದ ದ್ವೀಪ (ಅಟಾಲ್) ರಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಟಾಲ್‌ಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವೃತ್ತಾಕಾರ ಅಥವಾ ಅಂಡಾಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದು, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಗೂನ್ ಅನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆ:

- ಗುಜರಾತಿನ ಕಚ್ ಖಾರಿ
- ಭಾರತದ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿ
- ಲಕ್ಷದ್ವೀಪ
- ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮನ್ನಾರ್ ಖಾರಿ
- ಪಾಕ್ ಕೊಲ್ಲಿ

- ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪ ಸಮೂಹ

ಅಪಾಯಗಳು:

- ವಿನಾಶಕಾರಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಪದ್ಧತಿಗಳು, ಮಿತಿಮೀರಿದ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ, ಅಜಾಗರೂಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ, ಮಾಲಿನ್ಯ, ಹೂಳು ತುಂಬುವಿಕೆ, ಹವಳದ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ, ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ.

ಹವಳದ ವಿವರ್ಣವಾಗುವಿಕೆ/ವರ್ಣನಾಶನ (ಕೋರಲ್ ಬ್ಲೀಚಿಂಗ್):

- ತಾಪಮಾನ, ಬೆಳಕು ಅಥವಾ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಂದ ಹವಳಗಳು ಒತ್ತಡವನ್ನು ಎದುರಿಸಿದಾಗ, ಅವು ತಮ್ಮ ಅಂಗಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಸಹಜೀವನದ ಪಾಚಿಯಾದ 'ಝೂಕ್ಸಾಂಥೆಲೆ'ಯನ್ನು ಹೊರಹಾಕುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಳಿಯಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು 'ಹವಳದ ವಿವರ್ಣವಾಗುವಿಕೆ/ಬ್ಲೀಚಿಂಗ್' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಹವಳದ ವಿವರ್ಣವಾಗುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣಗಳು:

- ಸಮುದ್ರದ ತಾಪಮಾನದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ
- ಸಾಗರದ ಆಮ್ಲೀಕರಣ
- ಸೌರ ವಿಕಿರಣ ಮತ್ತು ನೇರಳಾತೀತ ವಿಕಿರಣ
- ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳು
- ರಾಸಾಯನಿಕ ಮಾಲಿನ್ಯ
- ಹೆಚ್ಚಿದ ಹೂಳು ತುಂಬುವಿಕೆ
- ಬೆಳಕಿನ ಕಡಿಮೆ ಲಭ್ಯತೆ (ಕದಡಿದ ಸ್ಥಿತಿ)
- ಮಾನವ ಪ್ರೇರಿತ ಅಪಾಯಗಳು

ಪಶ್ಚಿಮದ ಟ್ರಾಗೋಪನ್ (Western Tragopan)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ- 3/ಪ್ರಭೇದಗಳು)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚಿನ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ 'ಪಶ್ಚಿಮ ಟ್ರಾಗೋಪನ್' ಪಕ್ಷಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳಿರುವುದನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಿವೆ; ಆದರೆ ಮಾನವ ಅಡಚಣೆ ಮತ್ತು ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳ ವಿಘಟನೆಯು ಈ ಪಕ್ಷಿಯ ಉಳಿವಿಗೆ ಬಲವಾದ ಅಪಾಯವನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತಿದೆ.

ಪಶ್ಚಿಮ ಟ್ರಾಗೋಪನ್ ಪಕ್ಷಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಪಶ್ಚಿಮ ಟ್ರಾಗೋಪನ್, ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ಅಪರೂಪದ ಬಣ್ಣದ ಕಾಡುಕೋಳಿ ಜಾತಿ (ಫೆಸೆಂಟ್) ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ ರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಶ್ಚಿಮ ಹಿಮಾಲಯದಾದ್ಯಂತ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿಘಟಿತ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ.
- ಕೇವಲ 3,000 ರಿಂದ 9,500 ರಷ್ಟು ಪ್ರೌಢ ಹಂತದ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿವೆ ಎಂದು ಐಯುಸಿಎನ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಂದಾಜಿಸಿದೆ.
- ಅಪಾಯಗಳು: ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ನಾಶ, ಬೇಟೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾನವಜನ್ಯ ಕಾರಣಗಳು.
- IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ:- 'ದುರ್ಬಲ' (VU)
- ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು:- ಶಿಮ್ಲಾದಲ್ಲಿರುವ 'ಸರಾಹನ್ ಫೆಸೆಂಟ್'ಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮ ಟ್ರಾಗೋಪನ್‌ನ 'ಬಂಧಿತ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ' ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ.

'ಶಾಂತಿ' (SHANTI) ಮಸೂದೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ -3/ ಶಕ್ತಿ/ಇಂಧನ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟವು 'ಶಾಂತಿ' (SHANTI) ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ 'ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ಮಸೂದೆ, 2025' ಕ್ಕೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

ಶಾಂತಿ (SHANTI) ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ರೂಪ: "SHANTI"- ಸಸ್ಟೈನ್‌ಏಬಲ್ ಹಾರ್ನಿಸ್ಸಿಂಗ್ ಆಫ್ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಫಾರ್ ಇಂಡಿಯಾ (ಭಾರತಕ್ಕಾಗಿ ಪರಮಾಣು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು).
- ಉದ್ದೇಶ: ಈ ಮಸೂದೆಯು ಭಾರತದ ಪರಮಾಣು ವಲಯಕ್ಕಾಗಿ ಏಕೀಕೃತ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದ ಪರಮಾಣು ವಲಯದ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ, ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಪರಮಾಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಗಳು ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯದ 'ಭಾರತೀಯ ಪರಮಾಣು ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ' ಮತ್ತು ಅದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಯಾದ 'ಭಾರತೀಯ ನಾಭಿಕೀಯ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮ' (BHAVINI) ದ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಂದಲೇ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ.
- ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಮುಖ ಶಾಸನಗಳಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕಿದೆ:
 - ಅಣುಶಕ್ತಿ ಕಾಯ್ದೆ, 1962:- ಇದು ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣದ ಚೌಕಟ್ಟಾಗಿದೆ.
 - ಪರಮಾಣುವಿನ ಹಾನಿಗಾಗಿ ನಾಗರಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಕಾಯ್ದೆ, 2010:- ಇದು ಪರಮಾಣು ಅವಘಡಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಶಾಂತಿ (SHANTI) ಮಸೂದೆಯ ಪ್ರಮುಖ ನಿಬಂಧನೆಗಳು:

- ಪರಮಾಣು ಮೌಲ್ಯ ಸರಪಳಿಯ ಭಾಗಶಃ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವಿಕೆ:- ಈ ಮಸೂದೆಯು ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಪರಮಾಣು ಖನಿಜಗಳ ಅನ್ವೇಷಣೆ, ಪರಮಾಣು ಉಪಕರಣ ಮತ್ತು ಬಿಡಿಭಾಗಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅನುಮತಿಸುತ್ತದೆ.
- ರಿಯಾಕ್ಟರ್‌ಗಳ (ಕುಲುಮೆಗಳ) ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ-ಸಂಬಂಧಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂದುವರಿಯಲಿವೆ.
- ಪರಮಾಣು ಸುರಕ್ಷತೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ:- ಈ ಶಾಸನವು ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಮಾಣು ಸುರಕ್ಷತೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತದೆ.
- ವಿಶೇಷ ಪರಮಾಣು ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿ:- ಪರಮಾಣು ಸಂಬಂಧಿತ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಇದು ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ವಿವಾದಗಳ ಇತ್ಯರ್ಥವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಭಾರತ-ಓಮನ್ ಮುಕ್ತ ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-2/ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತ ಮತ್ತು ಓಮನ್ ನಡುವಿನ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತ ಮುಕ್ತ ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟವು ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

ಭಾರತ ಮತ್ತು ಓಮನ್ ನಡುವಿನ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತ ಮುಕ್ತ ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದದ

(FTA) ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಒಪ್ಪಂದ (CEPA) ದೊಂದಿಗೆ, ಭಾರತವು ಓಮನ್‌ನಲ್ಲಿ ತನ್ನ 98% ರಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗಮನಾರ್ಹ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿದೆ.

ಭಾರತ ಮತ್ತು ಓಮನ್ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧಗಳು:

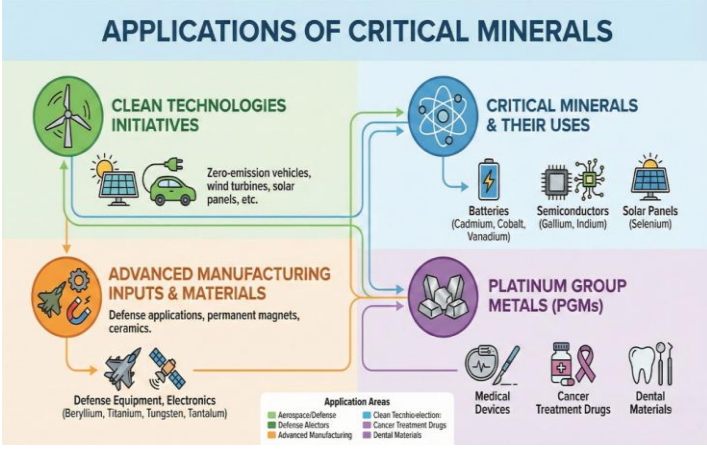
- ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಬಂಧ:- ಭಾರತ-ಓಮನ್ ನಡುವೆ 1955 ರಲ್ಲಿ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಔಪಚಾರಿಕಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು 2008 ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು 'ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ'ಗೆ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸಲಾಯಿತು.
- ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಬಂಧ:- 2023-2024 ರ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 8.947 ಬಿಲಿಯನ್ ಅಮೆರಿಕನ್ ಡಾಲರ್ ಮೊತ್ತದ ಒಟ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರದೊಂದಿಗೆ ಓಮನ್, ಭಾರತದ 30ನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರ ಪಾಲುದಾರ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.
- ಓಮನ್‌ನ ಅಗ್ರ ವ್ಯಾಪಾರ ಪಾಲುದಾರರಲ್ಲಿ ಭಾರತವೂ ಒಂದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಗಲ್ಫ್ ಸಹಕಾರ ಮಂಡಳಿ (GCC) ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪೈಕಿ ಓಮನ್, ಭಾರತದ ಮೂರನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ರಫ್ತು ತಾಣವಾಗಿದೆ.
- ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾದ ನಂತರ, 2023 ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಓಮನ್‌ನ ಕಚ್ಚಾ ತೈಲ ರಫ್ತಿಗೆ ಭಾರತವು 4ನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಾಗಿದೆ.
- ರಕ್ಷಣಾ ಸಹಕಾರ: ಭಾರತ ಮತ್ತು ಓಮನ್ ಮೂರೂ ಪಡೆಗಳ (ಭೂಸೇನೆ, ವಾಯುಸೇನೆ, ನೌಕಾಪಡೆ) ನಡುವೆ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ದ್ವೈವಾರ್ಷಿಕ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ:
 - ಭೂಸೇನೆ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ: ಅಲ್ ನಜಾಹ್
 - ವಾಯುಪಡೆ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ: ಈಸ್ಟರ್ನ್ ಬ್ರಿಡ್ಜ್
 - ನೌಕಾಸೇನೆ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ: ನಸೀಮ್ ಅಲ್ ಬಹ್ರ್
- ಕಡಲ ಸಹಕಾರ: ಓಮನ್ ದೇಶವು ಹೋರ್ಮುಜ್ ಜಲಸಂಧಿಯ ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದೆ; ಈ ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕವೇ ಭಾರತವು ತನ್ನ ಒಟ್ಟು ತೈಲ ಆಮದಿನ ಐದನೇ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ಓಮನ್ ದೇಶದ ಡುಕ್ಮ್ ಬಂದರನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಲು (ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು) ಭಾರತವು 2018 ರಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿತು.

- ಡುಕ್ಮ್ ಬಂದರು ಓಮನ್ ದೇಶದ ಆಗ್ನೇಯ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಅರೇಬಿಯನ್ ಸಮುದ್ರ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರಕ್ಕೆ ಚಾಚಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದು, ಇರಾನ್‌ನ ಚಿಬಹಾರ್ ಬಂದರಿಗೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದೆ.

ಗಲ್ಫ್ ಸಹಕಾರ ಮಂಡಳಿ (GCC) ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಗಲ್ಫ್ ಸಹಕಾರ ಮಂಡಳಿಯು ಅರೇಬಿಯಾದ ಪರ್ಯಾಯ ದ್ವೀಪದ ಆರು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಒಕ್ಕೂಟವಾಗಿದೆ.
- ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು: ಬಹ್ರೇನ್, ಕುವೈತ್, ಓಮನ್, ಕತಾರ್, ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ ಮತ್ತು ಯುನೈಟೆಡ್ ಅರಬ್ ಎಮಿರೇಟ್ಸ್ (UAE).
- ಸ್ಥಾಪನೆ: ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾದ ರಿಯಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾದ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೂಲಕ ಮೇ 25, 1981 ರಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- ಉದ್ದೇಶಗಳು: ಆರ್ಥಿಕ, ಭದ್ರತೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಹಕಾರ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವೆ ಏಕತೆ ಮತ್ತು ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು.
- ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ: ರಿಯಾದ್ (ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ)

ಪ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಿಲಿಕಾ ಉಪಕ್ರಮದಿಂದ ಭಾರತ ಹೊರಕ್ಕೆ
 (ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-2/ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು,
 ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ಆರ್ಥಿಕತೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಅಮೇರಿಕಾ ನೇತೃತ್ವದ ಹೊಸ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಖನಿಜ ವೈವಿಧ್ಯೀಕರಣ ಯೋಜನೆಯಾದ 'ಪ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಿಲಿಕಾ' ಉಪಕ್ರಮದಿಂದ ಭಾರತವನ್ನು ಹೊರಗಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಿಲಿಕಾ ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಉದ್ದೇಶ:- ಈ ಅಮೇರಿಕಾ ನೇತೃತ್ವದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಉಪಕ್ರಮವು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಖನಿಜಗಳಿಂದ ಸುರಕ್ಷಿತ, ಸಮೃದ್ಧ ಮತ್ತು ನಾವೀನ್ಯತೆ-ಚಾಲಿತ ಸಿಲಿಕಾನ್ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ಸದಸ್ಯರು:- ಜಪಾನ್, ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಫ್ ಕೊರಿಯಾ (ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ), ಸಿಂಗಾಪುರ, ನೆದರ್ಲಾಂಡ್ಸ್, ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್‌ಡಮ್, ಇಸ್ರೇಲ್, ಯುನೈಟೆಡ್ ಅರಬ್ ಎಮಿರೇಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ.

ನಿರ್ಣಾಯಕ ಖನಿಜಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ:- ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತೆಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದ ಖನಿಜಗಳನ್ನು 'ನಿರ್ಣಾಯಕ ಖನಿಜಗಳು' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸರ್ಕಾರವು ಭಾರತಕ್ಕಾಗಿ 30 ನಿರ್ಣಾಯಕ ಖನಿಜಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.
- 30 ನಿರ್ಣಾಯಕ ಖನಿಜಗಳು: ಆಂಟಿಮನಿ, ಬೆರಿಲಿಯಮ್, ಬಿಸ್ಮತ್, ಕೋಬಾಲ್ಟ್, ತಾಮ್ರ, ಗ್ಯಾಲಿಯಮ್,

ಜರ್ಮನಿಯಮ್, ಗ್ರಾಫೈಟ್, ಹ್ಯಾಫ್ನಿಯಮ್, ಇಂಡಿಯಮ್, ಲಿಥಿಯಮ್, ಮಾಲಿಬ್ಡಿನಮ್, ನಿಯೋಬಿಯಮ್, ನಿಕಲ್, ಪಿಜಿಇ, ರಂಜಕ, ಪೊಟ್ಯಾಶ್, ಆರ್‌ಇಇ (REE - ವಿರಳ ಭೂ ಧಾತುಗಳು), ರೇನಿಯಮ್, ಸಿಲಿಕಾನ್, ಸ್ಟ್ರಾಂಷಿಯಮ್, ಟ್ಯಾಂಗ್‌ಟಲಮ್, ಟೆಲೂರಿಯಮ್, ತವರ, ಟೈಟಾನಿಯಮ್, ಟಂಗ್‌ಸ್ಟನ್, ವೆನೇಡಿಯಮ್, ಜಿರ್ಕೋನಿಯಮ್, ಸೆಲೆನಿಯಮ್ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಡ್ಮಿಯಮ್.

- “ಗಣಿ ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳ (ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯ್ದೆ, 1957” (MMDR Act, 1957) ದೇಶದ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಖನಿಜಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ.

ಪ್ರೀಹ್ ವಿಹಾರ್ ದೇವಾಲಯ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-1/ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಪ್ರೀಹ್ ವಿಹಾರ್ ದೇವಾಲಯ ಸಂಕೀರ್ಣದಲ್ಲಿನ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗಿರುವ ವರದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರತ ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ.

ಪ್ರೀಹ್ ವಿಹಾರ್ ದೇವಾಲಯದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸ್ಥಳ: ಇದು ಧೈಲ್ಯಾಂಡ್ ಗಡಿಯ ಸಮೀಪವಿರುವ ಕಾಂಬೋಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ, ಶಿವನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿತವಾದ ಪುರಾತನ ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯವಾಗಿದೆ.
- ಇದನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಖಮೇರ್ ರಾಜರಾದ ಒಂದನೇ ಸೂರ್ಯವರ್ಮನ್ ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ಸೂರ್ಯವರ್ಮನ್ ಅವರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ (ಕ್ರಿ.ಶ. 9 ರಿಂದ 12 ನೇ ಶತಮಾನ) ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು.
- ಇದನ್ನು 2008 ರಲ್ಲಿ ಯುನೆಸ್ಕೋ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣವೆಂದು ಘೋಷಿಸಿತು.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಗರಿಬ್ ಕಲ್ಯಾಣ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ (PMGKP)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-2/ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳು)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಕೋವಿಡ್ ಮಹಾಮಾರಿಯಿಂದ ಮೃತಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ₹50 ಲಕ್ಷದ 'ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಗರಿಬ್ ಕಲ್ಯಾಣ್ ಪ್ಯಾಕೇಜ್' ವಿಮೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಆದೇಶಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಗರಿಬ್ ಕಲ್ಯಾಣ್ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ನ ಬಗ್ಗೆ:

- PMGKP ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಯು ಮಾರ್ಚ್ 2020 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾದ ಬೃಹತ್ 'ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಗರಿಬ್ ಕಲ್ಯಾಣ್ ಪ್ಯಾಕೇಜ್'ನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಘಟಕವಾಗಿದೆ.
- ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- ಅರ್ಹ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ತಲಾ ₹50 ಲಕ್ಷದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಪಘಾತ ವಿಮಾ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಇದು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಅಪಾಯ:- ಕೋವಿಡ್-19 ಸೋಂಕಿನಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ ಸಾವುಗಳು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಖಾನಾ ಮಂಡಳಿ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ಆರ್ಥಿಕತೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಖಾನಾ ಮಂಡಳಿಯ ಮೊದಲ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಖಾನಾದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ₹476.03 ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತದ 'ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದ ಯೋಜನೆ'ಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಖಾನಾ ಮಂಡಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಉದ್ದೇಶ:- ಭಾರತದ ಮಖಾನಾ ವಲಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಧುನೀಕರಿಸುವುದು.
- ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ:- ಬಿಹಾರದ ಪೂರ್ಣಿಯಾದಲ್ಲಿದೆ.

ಮಖಾನಾ (*Euryale ferox*) ಹೂಬಿಡುವ ಸಸ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಜಲ ಕಮಲ (ನೀಲೋತ್ಪಲ) ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ (Nymphaeaceae) ಸೇರಿದ ಒಂದು ಹೂಬಿಡುವ ಸಸ್ಯವಾಗಿದೆ.
- ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ:- ಇದಕ್ಕೆ 20-35°C ತಾಪಮಾನ ಶ್ರೇಣಿ ಮತ್ತು 100-250 ಸೆಂ.ಮೀ. ವಾರ್ಷಿಕ ಮಳೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

- ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಾವಯವ, ಧಾನ್ಯವಲ್ಲದ ಆಹಾರವಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ; ಜೊತೆಗೆ ಕೊರಿಯಾ, ಜಪಾನ್ ಹಾಗೂ ಪೂರ್ವ ರಷ್ಯಾದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತದ ಮಖಾನಾ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಹಾರವು ಸುಮಾರು 90% ರಷ್ಟು ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಜಿಐ ಟ್ಯಾಗ್: 2022 ರಲ್ಲಿ, 'ಮಿಥಿಲಾ ಮಖಾನಾ'ಕ್ಕೆ ಜಿಐ ಟ್ಯಾಗ್ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಕೋಲ್-ಸೇತು ನೀತಿ (CoalSETU Policy)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ ಆರ್ಥಿಕತೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟವು 'ಕೋಲ್-ಸೇತು ನೀತಿ'ಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

ಕೋಲ್-ಸೇತು ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಉದ್ದೇಶ:- ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ, ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ, ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಸಂಯೋಜನೆ ಹರಾಜಿಗಾಗಿ ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇದು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿಧಿ (IFAD)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ ಕೃಷಿ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ರೋಮ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಐಎಫ್‌ಎಡಿ (IFAD)-ಇಂಡಿಯಾ ಡೇ ದಿನಾಚರಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಭಾರತವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ-ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿನ ತನ್ನ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿತು.

'ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿಧಿ'(IFAD) ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ:- ಇಟಲಿಯ ರೋಮ್‌ನಲ್ಲಿದೆ.

- ಇದು 1977 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿಶೇಷ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಉದ್ದೇಶ:- ಗುರಿಪಡಿಸಿದ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವಿನ ಮೂಲಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬಡತನವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು.
- ಮಹತ್ವ:- ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರ ರೈತರು, ಪಶುಪಾಲಕರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದ ಸಾಲಗಳು, ಅನುದಾನಗಳು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ, ಹವಾಮಾನ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವ, ಮೌಲ್ಯ ಸರಪಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯದ ವೈವಿಧ್ಯೀಕರಣಕ್ಕೆ ಇದು ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತದೆ.

“ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸನ್‌ಕ್ಯಾಚರ್” (Project Suncatcher)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಗೂಗಲ್ ಸಿಇಒ ಸುಂದರ್ ಪಿಚೈ ಅವರು 2027 ರ ವೇಳೆಗೆ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಸೌರಶಕ್ತಿ ಚಾಲಿತ ದತ್ತಾಂಶ ಕೇಂದ್ರ (ಡೇಟಾ ಸೆಂಟರ್) ಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಲು 'ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸನ್‌ಕ್ಯಾಚರ್' ಎಂಬ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಸಂಶೋಧನಾ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

‘ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸನ್‌ಕ್ಯಾಚರ್’ ನ ಬಗ್ಗೆ:

- ಉಪಗ್ರಹ ನಕ್ಷತ್ರಪುಂಜಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಸೌರಶಕ್ತಿ ಚಾಲಿತ, ಎಐ ಆಧಾರಿತ ದತ್ತಾಂಶ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ಗೂಗಲ್‌ನ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

- ಪರಿಸರ ಅನುಕೂಲ: ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ದತ್ತಾಂಶ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಭೂಮಿ, ನೀರು ಮತ್ತು ತಂಪಾಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಇದು ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ.

- ನಿರಂತರ ಶಕ್ತಿ: ಸ್ಥಿರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಾಗಿ ತಡೆರಹಿತ ಸೌರಶಕ್ತಿಯ ಲಭ್ಯತೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.
- ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವ: ವಿದ್ಯುತ್ ಕಡಿತ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರದಾಳದ ತಂತಿ ವೈಫಲ್ಯಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಇದು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಸವಾಲುಗಳು:

- ತಾಂತ್ರಿಕ ತೊಂದರೆಗಳು: ಅತೀ ವೇಗದ ಲೇಸರ್ ಸಂವಹನಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಗ್ರಹಗಳ ನಡುವೆ ಬಿಗಿಯಾದ ಅಂತರವನ್ನು (1 ಕಿ.ಮೀ ಒಳಗೆ) ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಂಕೀರ್ಣ ಸವಾಲಾಗಿದೆ.
- ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಅಡೆತಡೆಗಳು: ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ತಗಲುವ ಅಧಿಕ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿನ ದುರಸ್ತಿ ಕಾರ್ಯದ ಕಷ್ಟಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಪ್ರಮುಖ ಕಾಳಜಿಯ ವಿಷಯಗಳಾಗಿವೆ.
- ಪರಿಸರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು: ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ವಿಕಿರಣ-ನಿರೋಧಕವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಾತದಲ್ಲಿ ಶಾಖವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹೊರಹಾಕುವ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು

ಪೋಶ್ (POSH) ಕಾಯ್ದೆ, 2013

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ -2/ ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- 'ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ಲೈಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯ (ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ, ನಿಷೇಧ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ) ಕಾಯ್ದೆ, 2013' (ಪೋಶ್ ಕಾಯ್ದೆ) ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 'ಆಂತರಿಕ ದೂರು ಸಮಿತಿಗಳ' ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ.
- ಲೈಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯದ ದೂರುಗಳನ್ನು ಆರೋಪಿಯ ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ದೂರುದಾರರ ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೂ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು ಎಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಆದೇಶಿಸಿದೆ.

ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ಲೈಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯ
 (ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ, ನಿಷೇಧ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ) ಕಾಯ್ದೆ, 2013 ರ ಬಗ್ಗೆ:

- ಲೈಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ:- ನೇರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಸೂಚಕವಾಗಿ ಎಸಗಲಾದ ಈ ಕೆಳಗಿನ "ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಕೃತ್ಯಗಳು ಅಥವಾ ನಡವಳಿಕೆಗಳು" ಲೈಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ:
 - ದೈಹಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಮುನ್ನುಗ್ಗುವಿಕೆ.
 - ಲೈಂಗಿಕ ಅನುಕೂಲಗಳಿಗಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆ ಅಥವಾ ವಿನಂತಿ.
 - ಲೈಂಗಿಕ ಪ್ರೇರಿತ ಅಶ್ಲೀಲ ಟೀಕೆಗಳು.
 - ಅಶ್ಲೀಲ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು.
 - ಲೈಂಗಿಕ ಸ್ವರೂಪದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ದೈಹಿಕ, ಮೌಖಿಕ ಅಥವಾ ಮೌಖಿಕವಲ್ಲದ ನಡವಳಿಕೆ.
- ಬಾಧ್ಯತೆ:- 10 ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಚೇರಿ ಅಥವಾ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗದಾತರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ 'ಆಂತರಿಕ ದೂರು ಸಮಿತಿ' ('ಐಸಿಸಿ') ಯನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು.
- ದೂರು ಸಮಿತಿಗಳು:- ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಕರೆಸುವ (ಸಮನ್ಸ್ ನೀಡುವ), ಪ್ರಮಾಣವಚನದ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಆದೇಶಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ 'ಐಸಿಸಿ'ಯು ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಇರುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಸಮಯದ ಮಿತಿ:- ದೌರ್ಜನ್ಯದ ಘಟನೆ ನಡೆದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ "3 ತಿಂಗಳೊಳಗೆ" ದೂರನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.
- ಸಂಧಾನ:- ನೊಂದ ಮಹಿಳೆಯ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ, ಐಸಿಸಿಯು ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಧಾನದ ಮೂಲಕ ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸಲು ಅನುಮತಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹಣಕಾಸಿನ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.
- ಶಿಕ್ಷೆ:- ಕಾಯ್ದೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದ ಉದ್ಯೋಗದಾತರಿಗೆ 50,000 ರೂ.ಗಳವರೆಗೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ.

"ನಾರ್ಕೋ ಪರಿಕ್ಷೆ"

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-2/ಆಡಳಿತ; ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಬಲವಂತದ ಅಥವಾ ಅನೈಚ್ಛಿಕ ನಾರ್ಕೋ ಪರಿಕ್ಷೆಗಳು ಅಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಮತ್ತು ಅಸಿಂಧು ಎಂದು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದೆ.

ನಾರ್ಕೋ ಪರಿಕ್ಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ನಾರ್ಕೋ ಪರಿಕ್ಷೆಯು ತನಿಖೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವ ಆರೋಪಿಯು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿರುವ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವನೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಈ ಪರಿಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಆರೋಪಿಯನ್ನು ಅರೆ ಪ್ರಜ್ಞಾವಸ್ಥೆಗೆ ತಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ - ಸೋಡಿಯಂ ಪೆಂಟೊಥಾಲ್. ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರತಿಬಂಧಕಗಳು ಮತ್ತು ತಾರ್ಕಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಪಾಲಿಗ್ರಾಫ್‌ಗಳು ಅಥವಾ ಬೈನ್ ಮ್ಯಾಷಿಂಗ್‌ನಂತೆಯೇ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ.

ನಾರ್ಕೋ ಪರಿಕ್ಷೆಯ ಕಾನೂನುಬದ್ಧತೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸೆಲ್ಟಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು:- ಮುಕ್ತ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಸಿದ ಯಾವುದೇ ಪರಿಕ್ಷೆಯು ಅಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಮತ್ತು ಅದರ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದೆ.
- ವಿಧಿ 20:- ಇದು ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯಿಲ್ಲದ ಕಾನೂನುಗಳು, ಒಂದೇ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಶಿಕ್ಷೆ (ಡಬಲ್ ಜಿಯೋಪಾರ್ಡ್) ಮತ್ತು ತನ್ನ ವಿರುದ್ಧವೇ ಸಾಕ್ಷಿ ನುಡಿಯುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದರ ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ವಿಧಿ 21:- ನಾರ್ಕೋ ಪರಿಕ್ಷೆಯು ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ 21 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ "ಗೌಪ್ಯತೆಯ ಹಕ್ಕು"ನೂ ಉಲ್ಲಂಘಿಸುತ್ತದೆ.

- ವಿಧಿ 14 ಮತ್ತು 19:- ಇವು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆ.
- ಮನೋಜ್ ಕುಮಾರ್ ಸೈನಿ v/s ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ರಾಜ್ಯ (2023) ಮತ್ತು ವಿನೋಭಾಯಿ v/s ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ (2025):- ನಾರ್ಕೋ ಪರಿಶೀಲನಾ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರೆಂದು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ಅದನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಹೇಳಿದೆ.

ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಜಲಜನಕ ಇಂಧನ ಕೋಶ ಪ್ರಯಾಣಿಕ ನೌಕೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ಪರಿಸರ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತವು ವಾರಣಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದೇಶೀಯವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ತನ್ನ ಮೊದಲ ಜಲಜನಕ (ಹೈಡ್ರೋಜನ್) ಇಂಧನ ಕೋಶ ಪ್ರಯಾಣಿಕ ನೌಕೆಯನ್ನು ಲೋಕಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇದು ಹಸಿರು ಕಡಲ ಸಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಜಲಜನಕ ಇಂಧನ ಕೋಶ ಪ್ರಯಾಣಿಕ ನೌಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಒಡೆತನ:- ಇದನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿನ್ ಶಿಪ್‌ಯಾರ್ಡ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದು, ಇದರ ಒಡೆತನವನ್ನು 'ಭಾರತದ ಒಳನಾಡು ಜಲಮಾರ್ಗಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ'ವು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಪ್ರೋಟಾನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಮೆಂಬರೇನ್ (ಪ್ರೋಟಾನ್ ವಿನಿಮಯ ಪೊರೆ) ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಜಲಜನಕ ಇಂಧನ ಕೋಶ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ಭಾರತದ ಶುದ್ಧ ಇಂಧನ ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಚಲನಶೀಲತೆಯ ಪರಿವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ.
- ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ: ಪ್ರೋಟಾನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಮೆಂಬರೇನ್ ಫ್ಯೂಯಲ್ ಸೆಲ್ (PEMFC), ದಹನಕ್ರಿಯೆಯಿಲ್ಲದೆ ಜಲಜನಕ ಮತ್ತು ಆಮ್ಲಜನಕದ ನಡುವಿನ ವಿದ್ಯುದ್ರಾಸಾಯನಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಇದನ್ನು ಒಂದು

ಶುದ್ಧ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಮಹತ್ವ:

- ಈ ಚಾಲನೆಯು 2070 ರ ವೇಳೆಗೆ ಭಾರತದ ನಿವ್ವಳ ಶೂನ್ಯ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ ಗುರಿಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಶುದ್ಧ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಜಲಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ 'ಮ್ಯಾರಿಟೈಮ್ ಇಂಡಿಯಾ ವಿಷನ್ 2030' ಹಾಗೂ 'ಮ್ಯಾರಿಟೈಮ್ ಅಮ್ಬಿತ್ ಕಾಲ್ ವಿಷನ್ 2047' ನೊಂದಿಗೆ ಇದು ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಈ ನೌಕೆಯು ಶಬ್ದರಹಿತ ಮತ್ತು ಮಾಲಿನ್ಯರಹಿತ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ, ರಸ್ತೆ ದಟ್ಟಣೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ದೇಶೀಯ ಹಸಿರು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೆಂಪು ಕಾಲುಳ್ಳ ಡೌಕ್ ಕೋತಿಗಳು (Red-Shanked Douc Monkeys)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ ಪರಿಸರ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಎರಡು "ಕೆಂಪು ಕಾಲುಳ್ಳ ಡೌಕ್ ಕೋತಿ"ಗಳನ್ನು ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಆರೋಪದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕನೊಬ್ಬನನ್ನು ಬಂಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೆಂಪು ಕಾಲುಳ್ಳ ಡೌಕ್ ಕೋತಿಗಳ (ಪೈಗಾಥ್ರಿಕ್ಸ್ ನೆಮಿಯಸ್) ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ತನ್ನ ಅತ್ಯಂತ ಆಕರ್ಷಕ ಮತ್ತು ವರ್ಣರಂಜಿತವಾದ ದೇಹ ರಚನೆಯುಳ್ಳ 'ಹಳೆಯ ಪ್ರಪಂಚದ ಕೋತಿಗಳ' ಪ್ರಭೇದವಾಗಿದ್ದು, ಇವುಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ "ಸಸ್ತನಿಗಳ ರಾಣಿ" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಹಂಚಿಕೆ:- ಈ ಕೋತಿಗಳು ವಿಯೆಟ್ನಾಂ, ಲಾವೋಸ್ ಮತ್ತು ಕಾಂಬೋಡಿಯಾದ ಕಾಡುಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿರುವ, ಮರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಮತ್ತು ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ಸಸ್ತನಿಗಳಾಗಿವೆ.
- ಆವಾಸಸ್ಥಾನ:- ಇವು ಸಮುದ್ರಮಟ್ಟದಿಂದ ಸುಮಾರು 2,000 ಮೀಟರ್ (6,600 ಅಡಿ) ಎತ್ತರದವರೆಗಿನ ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣ ಮತ್ತು ಅರೆ-ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣ ಕಾಡುಗಳ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ.
- ದೈಹಿಕ ನೋಟ:- ಬೂದು ಬಣ್ಣದ ದೇಹ, ಗಾಢವಾದ ಕಡುಗೆಂಪು- ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಕೆಳಕಾಲುಗಳು, ಬಿಳಿ ಮುಂಗೈಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಲ ಹಾಗೂ ತಿಳಿ ನೀಲಿ ಕಣ್ಣುರವೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿದ ಕಿತ್ತಳೆ-ಹಳದಿ ಮುಖ - ಇವು ಈ ಪ್ರಭೇದದ ಮಂಗಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿವೆ.
- ಗಂಡು ಕೋತಿಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಬಿಳಿ ಕಲೆಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಬಹುದು.
- IUCN ಸ್ಥಿತಿಗತಿ: ತೀವ್ರ ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ (CR).

ಸುಬನ್ಸಿರಿ ಕೆಳದಂಡೆಯ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ
(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಸುಬನ್ಸಿರಿ ಕೆಳದಂಡೆಯ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗೆ ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು, ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಭದ್ರತೆಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಎನ್‌ಎಚ್‌ಪಿಸಿ (NHPC) ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಪರಿಸರ ಸಚಿವಾಲಯವು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದೆ.

ಸುಬನ್ಸಿರಿ ಕೆಳದಂಡೆಯ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ನದಿಯ ಉಪನದಿಯಾದ ಸುಬನ್ಸಿರಿ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಅಸ್ಸಾಂ ಗಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗೆರುಕಾಮುಖ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದು ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ.
- ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಧ : ಇದು 2,000 ಮೆಗಾವ್ಯಾಟ್ (8 × 250 ಮೆಗಾವ್ಯಾಟ್) ಒಟ್ಟು ಸ್ಥಾಪಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಮಹತ್ವ:
 - ಇದು ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ ಇಂಧನ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.
 - ಇದು ವಿದ್ಯುತ್ ಜಾಲದ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೊದಲ ಸ್ವದೇಶಿ ಮುಳುಗುಗಾರರ (ಡೈವಿಂಗ್) ಬೆಂಬಲ ನೌಕೆ (DSC

A20)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ ರಕ್ಷಣೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆ ಸ್ವದೇಶಿಯಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಮುಳುಗುಗಾರರ ಬೆಂಬಲ ನೌಕಾ (Diving Support Craft - DSC) ಸರಣಿಯ ಮೊದಲ ನೌಕೆ DSC A20 ಅನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ನೌಕಾ ಕಮಾಂಡ್‌ನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ, ಕೊಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಡಿಎಸ್‌ಸಿ ಎ20 (DSC A20) ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ನಿರ್ಮಾಣ:- ಇದನ್ನು ಕೋಲ್ಕತ್ತಾದ ಮೆಸರ್ಸ್ ಟಿಟಾಗರ್ಸ್ ರೈಲ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (TRSL) ಸಂಸ್ಥೆಯು ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ಐದು 'ಮುಳುಗುಗಾರರ ಬೆಂಬಲ ನೌಕೆ'ಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿದೆ.
- ತಾಂತ್ರಿಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:- ಈ ನೌಕೆಯು ಸುಮಾರು 390 ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಸ್ಥಳಾಂತರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ.
 - ಇದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸ್ಥಿರತೆ, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಹಡಗುಕಟ್ಟೆ (ಡೆಕ್) ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿತ ನೌಕಾ ಸ್ಥಿರತೆಯ (ಕಡಲ ಅಲೆಗಳ ನಡುವೆ ಸುಗಮವಾಗಿ ಚಲಿಸುವ) ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮಹತ್ವ:- ಇದರ ಸೇರ್ಪಡೆಯೊಂದಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆಯ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಲಿವೆ:
 - ಮುಳುಗುಗಾರರಿಗೆ (ಡೈವಿಂಗ್) ಬೆಂಬಲ
 - ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ತಪಾಸಣೆ
 - ಮುಳುಗಿದ ವಸ್ತುಗಳ ಚೇತರಿಕೆ ಅಥವಾ ರಕ್ಷಣೆ
 - ಕರಾವಳಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ನಿಯೋಜನೆ.

ಚಾಂಪಿಯನ್ಸ್ ಆಫ್ ದಿ ಅರ್ಡ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2025

(ಪರಿಸರ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಐಎಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ ಸುಪ್ರಿಯಾ ಸಾಹು ಅವರಿಗೆ ಸ್ಕೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯೆ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ, ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪರಿಸರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ (UNEP) '2025 ರ ಸಾಲಿನ "ಚಾಂಪಿಯನ್ಸ್ ಆಫ್ ದಿ ಅರ್ಡ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ"ಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸುಪ್ರಿಯಾ ಸಾಹು ಅವರು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಗಳು:

- 2000ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ, ನೀಲಗಿರಿಯಲ್ಲಿ 'ಏಕ-ಬಳಕೆಯ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್' ನಿರ್ಮೂಲನೆಗಾಗಿ ಸುಪ್ರಿಯಾ ಸಾಹು ಅವರು 'ಆಪರೇಷನ್ ಬ್ಲೂ ಮೌಂಟೇನ್' ಎಂಬ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

- "ಕೂಲ್ ರೂಫ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್" ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮೇಲ್ಭಾಗವಣಿಗಳಿಗೆ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣ ಬಳಿಯುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಮ್ಯಾಂಗ್ರೋವ್‌ಗಳು (ಕಾಂಡ್ಲಾ ಕಾಡುಗಳು) ಮತ್ತು ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಪುನಃಸ್ಥಾಪಿಸುವವರೆಗೆ ಹಾಗೂ 65 ಹೊಸ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವವರೆಗೆ, ಅವರು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು.
- ಅವರ 'ಪ್ರಕೃತಿ-ಮೊದಲು' ಎಂಬ ವಿಧಾನವು 2.5 ದಶಲಕ್ಷ 'ಹಸಿರು ಉದ್ಯೋಗ'ಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಇಂಗಾಲದ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ ಕಡಿತದ ಗುರಿಗಳಿಗೆ ಗಮನಾರ್ಹ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದೆ.

ಚಾಂಪಿಯನ್ಸ್ ಆಫ್ ದಿ ಅರ್ಡ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು 2005 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಪರಿಸರ ಗೌರವವಾಗಿದೆ.
- ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳು ಹಾಗೂ ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದ ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಇದು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ.
- ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಐದು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ:
 - ನೀತಿ ನಾಯಕತ್ವ
 - ಉದ್ಯಮಶೀಲತಾ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ
 - ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ನಾವೀನ್ಯತೆ
 - ಜೀವಮಾನದ ಸಾಧನೆ
 - ಸ್ಕೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯೆ - (ಸುಪ್ರಿಯಾ ಸಾಹು ಅವರಿಗೆ ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ).
- ಈ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಭಾರತೀಯರು: ಮಾಧವ್ ಗಾಡ್ಗೀಳ್ (2024), ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ (2018), ಕೊಚ್ಚಿನ್ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ (2018) ಮತ್ತು ಅಫೋಜ್ ಶಾ (2016).

ಅರಾವಳಿ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಯ ಗಡಿಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ -3/ ಪರಿಸರ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ತನ್ನ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ, ಅರಾವಳಿ ಬೆಟ್ಟಗಳು ಮತ್ತು ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಗಳಿಗೆ ಏಕರೂಪದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ದೆಹಲಿ, ಹರಿಯಾಣ, ರಾಜಸ್ಥಾನ ಹಾಗೂ ಗುಜರಾತ್ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ್ಯಂತ ಹೊಸ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಗುತ್ತಿಗೆಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದಿದೆ.

ಅರಾವಳಿ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸ್ಥಳ:- ಸುಮಾರು 692 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ (430 ಮೈಲುಗಳು) ನಷ್ಟು ಈಶಾನ್ಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿರುವ ಅರಾವಳಿ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿ, ಗುಜರಾತ್, ರಾಜಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಹರಿಯಾಣ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ :- ಇದು ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಯಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:- ಅರಾವಳಿ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಯು ಮರುಭೂಮೀಕರಣದ ವಿರುದ್ಧ ನೈಸರ್ಗಿಕ ತಡೆಗೋಡೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿದ್ದು, ಸಾಬರಮತಿ, ಲೂನಿ ಮತ್ತು ಬನಾಸ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ನದಿಗಳಿಗೆ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಅರಾವಳಿ ಹಸಿರು ಗೋಡೆ ಯೋಜನೆ (AGWP) ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಈ ಯೋಜನೆಯು ವಾಯುವ್ಯ ಭಾರತದ ನಾಲ್ಕು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ (ಹರಿಯಾಣ, ರಾಜಸ್ಥಾನ, ಗುಜರಾತ್ ಮತ್ತು ದೆಹಲಿ) 11.5 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಹಾಳಾದ (ಅವಸಾನಗೊಂಡ) ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗುರಿಗಳು:- 2030ರ ವೇಳೆಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ 2.5 ಬಿಲಿಯನ್ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು 'ಇಂಗಾಲದ ತೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯು ಭಾರತದ ಪ್ರಯತ್ನದ ಭಾಗವಾಗಿದೆ.
- ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಭಾವ:- ಈ ಯೋಜನೆಯು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಾವೇಶಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಭಾರತದ ಬದ್ಧತೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ, ಅವುಗಳೆಂದರೆ:
 - UNCCD- ಮರುಭೂಮೀಕರಣವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಮಾವೇಶ,
 - UNCBD- ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಕುರಿತ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಮಾವೇಶ,
 - UNFCCC- ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಕುರಿತ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಚೌಕಟ್ಟು ಸಮಾವೇಶ.
- ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:- ಈ ಯೋಜನೆಯು ಮರುಭೂಮೀಕರಣ, ಭೂ ಸವಕಳಿ ಮತ್ತು ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದರ ಮೇಲೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಾಗತಿಕ ಉದ್ದೀಪನಾ ಮದ್ದು ಸೇವನೆ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ

ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ: WADA ವರದಿ, 2024

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ -2/ ಆರೋಗ್ಯ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ವಿಶ್ವ ಉದ್ದೀಪನಾ ಮದ್ದು ತಡೆ ಸಂಸ್ಥೆ (WADA)ಯ 2024ರ ವರದಿಯು, ಸತತ ಮೂರನೇ ವರ್ಷವೂ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ದೀಪನಾ ಮದ್ದು ಸೇವನೆ (Doping) ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ ನೀಡಿದೆ.

ಉದ್ದೀಪನಾ ಮದ್ದು ಸೇವನೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಕಾಳಜಿಗಳು:

- ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳು 'ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧಕ ಔಷಧಿಗಳು' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ನಿಷೇಧಿತ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು 'ಡೋಪಿಂಗ್' ಅಥವಾ 'ಉದ್ದೀಪನಾ ಮದ್ದು ಸೇವನೆ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದ್ದೇಶನಾ ಮದ್ದು ಸೇವನೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು:

ಕೋಪನ್‌ಹೆಗನ್ ಘೋಷಣೆ: ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿನ ಉದ್ದೇಶನಾ ಮದ್ದು ಸೇವನೆಗೆ ತಡೆ

- ಹಿನ್ನೆಲೆ:- 2003ರಲ್ಲಿ ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್‌ನ ಕೋಪನ್‌ಹೆಗನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ 'ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿನ ಉದ್ದೇಶನಾ ಮದ್ದು ಸೇವನೆ' ಕುರಿತ ಎರಡನೇ ವಿಶ್ವ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರಗಳು 'ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿನ ಉದ್ದೇಶನಾ ಮದ್ದು ಸೇವನೆ ತಡೆ ಕುರಿತ ಕೋಪನ್‌ಹೆಗನ್ ಘೋಷಣೆ'ಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿದವು.
- ಉದ್ದೇಶ:- ಈ ಘೋಷಣೆಯು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ದಾಖಲೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದರ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಗಳು ವಿಶ್ವ ಉದ್ದೇಶನಾ ಮದ್ದು ತಡೆ ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲು ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ತಮ್ಮ ಇರಾದೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದವು.
- ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:- ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿನ ಉದ್ದೇಶನಾ ಮದ್ದು ಸೇವನೆ ವಿರುದ್ಧದ ಯುನೆಸ್ಕೋ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಾವೇಶದ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಘೋಷಣೆಯು ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿತ್ತು.
- ಭಾರತವು 2003ರಲ್ಲಿ ಈ ಘೋಷಣೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿತು.

ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿನ ಉದ್ದೇಶನಾ ಮದ್ದು ಸೇವನೆ ವಿರುದ್ಧದ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಾವೇಶದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು 'ಯುನೆಸ್ಕೋ ಉದ್ದೇಶನಾ ಮದ್ದು ತಡೆ ಸಮಾವೇಶ' ಎಂತಲೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದನ್ನು 2005ರಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಯುನೆಸ್ಕೋ ನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು 2007ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು.
- ಉದ್ದೇಶ:- ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶನಾ ಮದ್ದು ಸೇವನೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಮತ್ತು ಅದರ ವಿರುದ್ಧದ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ಭಾರತವು 2007ರಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಾವೇಶವನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಿತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ರೀಡಾ ಮತ್ತು ಯುವ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ದೇಶನಾ

ಮದ್ದು ತಡೆ ಸಂಸ್ಥೆ'(NADA)ಯು , ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶನಾ ಮದ್ದು ತಡೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ವಿಶ್ವ ಉದ್ದೇಶನಾ ಮದ್ದು ತಡೆ ಸಂಸ್ಥೆ (WADA)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

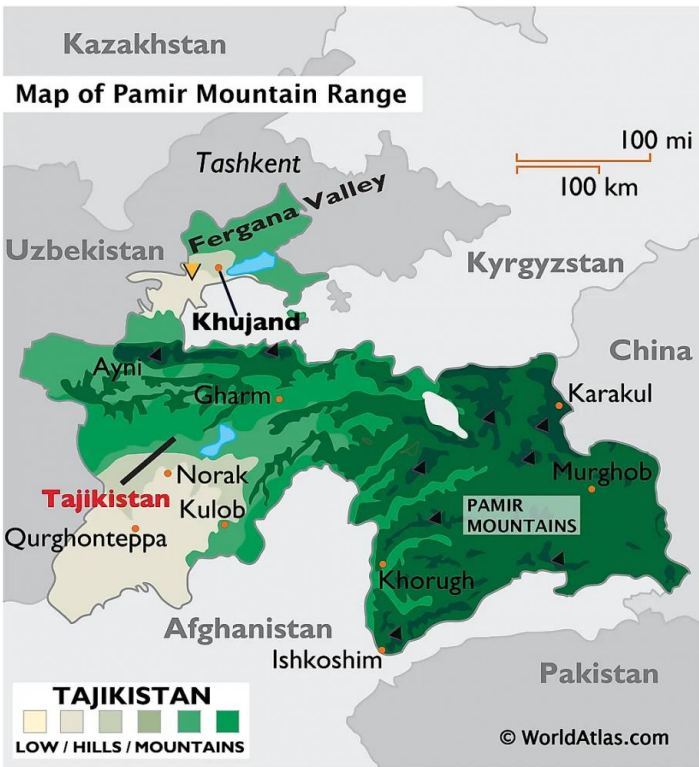
- ಲೌಸನ್ನೆ ಘೋಷಣೆಯ ನಂತರ 1999ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ:- ಕೆನಡಾದ ಮಾಂಟ್ರಿಯಲ್‌ನಲ್ಲಿದೆ.
- ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಚೇರಿಗಳು:- ಲೌಸನ್ನೆ (ಯುರೋಪ್), ಕೇಪ್ ಟೌನ್ (ದ. ಆಫ್ರಿಕಾ) ಮತ್ತು ಮಾಂಟೆವಿಡಿಯೊ (ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಅಮೇರಿಕಾ).
- ಪ್ರಕಟಣೆ:- ವಿಶ್ವ ಉದ್ದೇಶನಾ ಮದ್ದು ತಡೆ ಸಂಹಿತೆ ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ ನಿಷೇಧಿತ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ.

ಉದ್ದೇಶನಾ ಮದ್ದು ಸೇವನೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಭಾರತದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು:

- **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ದೇಶನಾ ಮದ್ದು ತಡೆ ಕಾಯ್ದೆ, 2022:** ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ದೇಶನಾ ಮದ್ದು ತಡೆ ಸಂಸ್ಥೆ (NADA) ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ದೇಶನಾ ಮದ್ದು ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ನೀಡಿತು.
- **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ದೇಶನಾ ಮದ್ದು ತಡೆ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಮಸೂದೆ, 2025:** ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಇದನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಭಾರತವು, 'ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿನ ಉದ್ದೇಶನಾ ಮದ್ದು ಸೇವನೆ ವಿರುದ್ಧದ ಯುನೆಸ್ಕೋ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಾವೇಶ'ಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.
- **ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ನಿರ್ವಹಣಾ ಘಟಕ (APMU):** ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳ ಜೈವಿಕ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಅನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ದೇಶನಾ ಮದ್ದು ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೀಸಲಾದ ಘಟಕವನ್ನು 2025ರಲ್ಲಿ ಉದ್ಘಾಟಿಸಲಾಯಿತು.

- **NIDAMS ಪೋರ್ಟಲ್:** 'ನಾಡಾ ಭಾರತೀಯ ದತ್ತಾಂಶ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ'ಯನ್ನು 2025ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಉದ್ದೇಶನಾ ಮಧ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾದೇಶಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವವರೆಗಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- **"ನೋ ಯುವರ್ ಮೆಡಿಸಿನ್"(KYM) ಆ್ಯಪ್:** ಇದೊಂದು ಮೊಬೈಲ್ ಸಾಧನವಾಗಿದ್ದು, ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳು ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಅಥವಾ ಹುಡುಕಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. WADA ನಿಷೇಧಿಸಿರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಆ ಔಷಧಿಯಲ್ಲಿವೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಇದು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪಾಮಿರ್ ಪರ್ವತಗಳು / ಪಾಮಿರ್-ಕಾರಾಕೋರಂ ಅಸಂಗತತೆ
(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ -1/ ಭೂಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನ ಏರಿಕೆಯ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಪಾಮಿರ್ ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿನ ಹಿಮನದಿಗಳು ಕರಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಏಕೆ

ಪ್ರತಿರೋಧಿಸಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಅಲ್ಲಿನ 'ಐಸ್ ಕೋರ್'ಗಳನ್ನು (ಹಿಮದ ಆಳದ ಮಾದರಿಗಳು) ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಪಾಮಿರ್-ಕಾರಾಕೋರಂ ಅಸಂಗತತೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಪಾಮಿರ್ ಮತ್ತು ಕಾರಾಕೋರಂ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಗಳ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹಿಮನದಿಗಳ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ಬಹುತೇಕ ಹಿಮನದಿಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ, ಇಲ್ಲಿನ ಹಿಮನದಿಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿವೆ:

- ಕರಗುವಿಕೆಗೆ ಪ್ರತಿರೋಧವನ್ನು ತೋರಿವೆ.
- ಇತ್ತೀಚಿನ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ದ್ರವ್ಯರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿವೆ.
- ಇದು 'ಹಿಮನದಿ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನದ' ನಡುವಿನ ಪರಸ್ಪರ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ..

ಪಾಮಿರ್ ಪರ್ವತಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ಭೂಗರ್ಭಶಾಸ್ತ್ರ:- ಭಾರತೀಯ ಮತ್ತು ಯುರೇಷಿಯನ್ ಭೂಪಲಕಗಳ (ಟೆಕ್ಟೋನಿಕ್ ಪ್ಲೇಟ್‌ಗಳ) ಪರಸ್ಪರ ಘರ್ಷಣೆಯಿಂದ ಇವು ರಚನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಭೂಕಂಪಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವ (ಭೂಕಂಪ ಸಕ್ರಿಯ) ಪ್ರದೇಶವಾಗಿಸಿದೆ.
- ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ದೇಶಗಳು:- ತಜಿಕಿಸ್ತಾನ್, ಅಫಘಾನಿಸ್ತಾನ್, ಚೀನಾ ಮತ್ತು ಕಿರ್ಗಿಸ್ತಾನ್.
- ಬೃಹತ್ ಸಂಗಮ ವಲಯ (ಪಾಮಿರ್ ಗಾಂತ್):- "ಪ್ರಪಂಚದ ಮೇಲ್ಭಾಗ" ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಪಾಮಿರ್ ಪರ್ವತಗಳು; ಹಿಮಾಲಯ, ಕಾರಾಕೋರಂ, ಹಿಂದೂಖುಷ್, ಕುನ್ಲುನ್ ಷಾ ಮತ್ತು ತಿಯನ್ ಶಾನ್ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಸಂಗಮ ವಲಯವನ್ನು (ಪಾಮಿರ್ ಗಂಟು) ರೂಪಿಸುತ್ತವೆ.

- ಪ್ರಾಚೀನ ಮಾರ್ಗಗಳು:- 13ನೇ ಶತಮಾನದ ಇಟಲಿಯ ಪ್ರವಾಸಿಗ "ಮಾರ್ಕೊ ಪೊಲೊ" ಅವರು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ ಈ ಪ್ರದೇಶವು ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ರೇಷ್ಮೆ ಮಾರ್ಗದ ಭಾಗವಾಗಿತ್ತು.
- ಪ್ರಮುಖ ಶಿಖರಗಳು:- ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್ ಸೋಮೋನಿ ಶಿಖರ (ತಜಿಕಿಸ್ತಾನ್), ಕಾಂಗುರ್ ಟಾಗ್ ಮತ್ತು ಮುಜ್ತಾಗ್ ಅಟಾ (ಚೀನಾ) ಮುಂತಾದವುಗಳು.
- ತಜಿಕಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ:- ಪಾಮಿರ್‌ನ ಬಹುಭಾಗವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದ್ದು, ಇದೊಂದು ಯುನೆಸ್ಕೋ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣವಾಗಿದೆ.
- ನದಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ: ಪಾಮಿರ್ ಪರ್ವತಗಳು ದಟ್ಟವಾದ ಹಿಮನದಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಫೆಡ್ಚೆಂಕೊ ಹಿಮನದಿಯು ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಹಿಮನದಿಯಾಗಿದೆ.
- ಹಿಮನದಿಗಳು ಕರಗಿದ ನೀರು ಪಂಜ್ ನದಿ ಮತ್ತು ವಾಖ್ಷ್ ನದಿಯಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ನದಿಗಳಿಗೆ ಜಲಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಈ ನದಿಗಳು ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾದ ಪ್ರಮುಖ ನದಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದ ಅಮುದರ್ಯಾ ನದಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಭಾಗವಾಗಿವೆ.

'ಡೆಸೆರ್ಟ್ ಸೈಕ್ಲೋನ್, 2025' ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ
(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ - 3/ರಕ್ಷಣೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತ ಮತ್ತು ಯುಎಇ ನಡುವಿನ ಜಂಟಿ ಸೇನಾ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ 'ಡೆಸೆರ್ಟ್ ಸೈಕ್ಲೋನ್' ಯುಎಇಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗಲಿದೆ.

'ಡೆಸೆರ್ಟ್ ಸೈಕ್ಲೋನ್' ಸಮರಾಭ್ಯಾಸದ ಕುರಿತು:

- 'ಡೆಸೆರ್ಟ್ ಸೈಕ್ಲೋನ್' ಸಮರಾಭ್ಯಾಸದ ಮೊದಲ ಆವೃತ್ತಿಯು 2024ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ರಾಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿತ್ತು.
- ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆ ಮತ್ತು ಯುಎಇ ಭೂಸೇನೆಗಳ ನಡುವೆ ಪರಸ್ಪರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಣಾ ಸಹಕಾರವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವುದು ಈ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

"ಸೀಹಾಕ್ಸ್ ಸ್ಕ್ವಾಡ್ರನ್" ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್
(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ - 3/ರಕ್ಷಣೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆಯು ತನ್ನ ಎರಡನೇ MH 60R ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್ ಸ್ಕ್ವಾಡ್ರನ್ ಆಗಿರುವ 'INAS 335' ಅನ್ನು ಗೋವಾದ INS ಹನ್ನಾದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳಿಸಿತು.

"ಸೀಹಾಕ್ಸ್ ಸ್ಕ್ವಾಡ್ರನ್" ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್ ನ ಬಗ್ಗೆ:

- ಭಾರತವು ಅಮೆರಿಕದಿಂದ ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಇಂತಹ 24 ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.
- ಇವು ಅಮೆರಿಕ ಮೂಲದ 'ಸೀಹಾಕ್ಸ್' ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇವು ಕಡಲ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ 'ಬ್ಲಾಕ್ ಹಾಕ್' ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಳ ಆವೃತ್ತಿಗಳಾಗಿವೆ.
- ಈ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್ ಅನ್ನು ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ನಿರೋಧಕ ಯುದ್ಧ (ASW), ಮೇಲ್ಮೈ ಯುದ್ಧ (ASuW), ಶೋಧ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ (SAR) ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ವ್ಯಾಪಕ ಶ್ರೇಣಿಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ದೀರ್ಘಕಾಲದಿಂದ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬ್ರಿಟನ್ ಮೂಲದ ಹಳೆಯ 'ಸೀ ಕಿಂಗ್' ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಈ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಳು ಬದಲಾಯಿಸಲಿವೆ.

ಪರಮ ವೀರ ಚಕ್ರ ಪುರಸ್ಕಾರ

(ಇತರೆ ವಿಷಯಗಳು -ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದಲ್ಲಿ, 96 ಬ್ರಿಟಿಷ್ 'ಎಡ್-ಡಿ-ಕ್ಯಾಂಪ್'ಗಳ (ADCs) ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪರಮ ವೀರ ಚಕ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತರಾದ ಎಲ್ಲಾ 21 ವೀರಯೋಧರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಈ ಕ್ರಮವು ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವ ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಯತ್ನದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ.

ಪರಮ ವೀರ ಚಕ್ರ ಪುರಸ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು ಭಾರತದ ಮೊದಲ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಡಾ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರು 1950ರ ಜನವರಿ 26 ರಂದು (ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ದಿನ) ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.
- 'ಪರಮ ವೀರ ಚಕ್ರ' ಎಂಬ ಹೆಸರು "ಅತ್ಯುನ್ನತ ಶೂರರ ಚಕ್ರ" ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಈ ಪದಕವನ್ನು ಸಾವಿತ್ರಿ ಖಾನೋಲ್ಕರ್ ಅವರು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ದೇವತೆಗಳು ವಜ್ರಾಯುಧವನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯನ್ನೇ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ ವೈದಿಕ ಋಷಿ ದಧೀಚಿ ಅವರಿಂದ ಇವರು ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪಡೆದಿದ್ದರು.
- ಈ ಪದಕವನ್ನು ಕಂಚಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಉಬ್ಬಿದ ವೃತ್ತದ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಲಾಂಛನವಿದ್ದು, ಇದು ಇಂದ್ರನ ವಜ್ರಾಯುಧದ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಶಿವಾಜಿಯ ಖಡ್ಗ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಿರುಗುವ ಪಟ್ಟಿಕೆಯಿಂದ ತೂಗುಹಾಕಲಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು 32 ಮಿಮೀ ಅಳತೆಯ ನೇರಳೆ ಬಣ್ಣದ ರಿಬ್ಬನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಇದನ್ನು ಧರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ಗೌರವಿಸುವವರು:- ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ.
- ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳು, ಅರೆಸೇನಾ ಪಡೆಗಳು ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕರ ಸಾಹಸ, ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಅಪ್ರತಿಮ ಧೈರ್ಯದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಲು ಇವುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇವುಗಳನ್ನು ಯುಧ್ಧಕಾಲದ (ಶತ್ರುವಿನ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಶೌರ್ಯ) ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಕಾಲದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ನಿರ್ವಹಣೆ:- ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವಾಲಯ (ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳಿಗೆ) ಮತ್ತು ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯ (ಪೊಲೀಸ್ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ).
- ಪ್ರದಾನ ಮಾಡುವವರು:- ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು.
- ಈ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾರಿ ಘೋಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಂತರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಯುಧ್ಧಕಾಲದ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು:- ಪರಮ ವೀರ ಚಕ್ರ, ಮಹಾವೀರ ಚಕ್ರ ಮತ್ತು ವೀರ ಚಕ್ರ.
- ಶಾಂತಿಕಾಲದ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು: ಅಶೋಕ ಚಕ್ರ, ಕೀರ್ತಿ ಚಕ್ರ, ಶೌರ್ಯ ಚಕ್ರ.
- ಆದ್ಯತೆಯ ಕ್ರಮ: ಪರಮ ವೀರ ಚಕ್ರ (PVC), ಅಶೋಕ ಚಕ್ರ (AC), ಮಹಾವೀರ ಚಕ್ರ (MVC), ಕೀರ್ತಿ ಚಕ್ರ (KC), ವೀರ ಚಕ್ರ (VrC), ಶೌರ್ಯ ಚಕ್ರ (SC).
- ಈ ಎಲ್ಲಾ ಆರೂ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಮರಣೋತ್ತರವಾಗಿಯೂ ನೀಡಬಹುದು.

ಕೆ.ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ ಪ್ರಿಲಿಮ್ಸ್-ಕಮ್-ಮೇನ್ಸ್

2026 ಬೆಂಗಳೂರು

ಬ್ಯಾಚ್-01 : ಪ್ರಾರಂಭ 5ನೇ ಜನವರಿ 2026

ಆಫ್‌ಲೈನ್ [ಬೆಂಗಳೂರು] & ಆನ್‌ಲೈನ್

ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು

ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸಂಯೋಜಿತ ತರಗತಿಗಳು

ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಟೆಸ್ಟ್ ಸರಣಿ

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ

ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಸಮಗ್ರ ಬೋಧನೆ

ಅನುಭವಿ ತರಬೇತುದಾರರಿಂದ ಮೂಲಭೂತ ಮತ್ತು ಮುಂದುವರಿದ ತರಗತಿಗಳು

ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಲಾಗುವುದು

ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ
ವಿನಯ್ ಕುಮಾರ್ ಜಿ ಬಿ
 ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರು ಇನ್‌ಸೈಟ್ಸ್ ಐಎಎನ್

ಶುಲ್ಕ:

ಬೆಂಗಳೂರು (ಆಫ್‌ಲೈನ್):

ಬೆಂಗಳೂರು (ಆನ್‌ಲೈನ್):

Early Bird Offer:

~~Rs. 60,000/-~~
 incl. taxes

₹ 54,000/-
 till 04 Jan. 2026

~~Rs. 50,000/-~~
 incl. taxes

₹ 45,000/-
 till 04 Jan. 2026

DISCOUNT
10%

ತರಬೇತುದಾರರು

GIRIDHAR SIR
 ETHICS

SHIVANAND SIR
 POLITY
 (HONORARY ADVISOR)

SHASHANK SIR
 GEOGRAPHY

DHRUV SIR
 GEOGRAPHY

NAVEEN SIR
 HISTORY

NANDAN SIR
 ENVIRONMENT & CA

MAHESH SIR
 ECONOMY
 (HONORARY ADVISOR)

PRAJWAL SIR
 SOCIETY

SRIKANTH SIR
 SCIENCE & TECHNOLOGY

VINAYAK SIR
 HISTORY

MAMDAPUR SIR
 PHYSICS

LINGARAJU SIR
 ESSAY

YOGANAND SIR
 AGRICULTURE

NINGAPPA SIR
 MENTAL ABILITY

SUBSCRIBE HERE

08069405206

www.insightsonindia.com | instacourses.insightsonindia.com

ಬೆಂಗಳೂರು ಕಚೇರಿ: INSTA KAS , 1134/1, 2 ನೇ ಮಹಡಿ, ಶರಾವತಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವಿಸ್ ರಸ್ತೆ, ಅತ್ತಿಗುಪ್ಪೆ ಮೆಟ್ರೋ ನಿಲ್ದಾಣದ ಎದುರು, RPC ಲೇಔಟ್, ವಿಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560040.

support@insightsias.com

ಶಾಖೆಗಳು: ಬೆಂಗಳೂರು | ದೆಹಲಿ | ಹೈದರಾಬಾದ್ | ಶ್ರೀನಗರ | ದಾವಣಗೆರೆ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗಾಗಿ

ಸಂವಹನ ಪತ್ರಿಕೆ ವಿಶೇಷ ತರಗತಿಗಳು

COMMUNICATION PAPER-2

ಸಂವಹನ ಪತ್ರಿಕೆ- II, ತರಗತಿಗಳು

STARTS ON

22 DECEMBER 2025

- ಸಾಮಾನ್ಯ ಕನ್ನಡ
- ಸಾಮಾನ್ಯ ಇಂಗ್ಲೀಷ್
- ಕಂಪ್ಯೂಟರ್

~~₹ 5,000/-~~ ₹ 4,000/-

20%
OFF

incl. taxes Till 20th Dec. 2025

Comprehensive
Coverage of
Syllabus

KPSC/KEA
PYQ's
Discussion

One-on-
One
Mentorship

Classes
by Expert
Faculty

Sectional (3)
& Full Length
Test (2)

PSI PAPER-1

ಪಿಎಸ್‌ಐ ಪತ್ರಿಕೆ -1 ತರಗತಿಗಳು

STARTS ON

22 JANUARY 2026

- ಪ್ರಬಂಧ
- ಅನುವಾದ
- ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಬರವಣಿಗೆ

~~₹ 2,500/-~~ ₹ 2,000/-

20%
OFF

incl. taxes Till 20th Jan. 2026

Comprehensive
Coverage of
Syllabus

PYQ's
Discussion

One-on-
One
Mentorship

COMBINED
PACKAGE

₹ 5,100/-

SUBSCRIBE HERE